

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség: VIII., Rökk Szilárd-utca 9.
Kiadóhivatal: VIII., Kerepesi-ut 25.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG**

Egész évre 14 kor., 1/2 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

Az elaludt iskola.

Budapest, október 9.

(R.) Egyre hangzik a panasz az iskola ellen. De akik a legsúlyosabb vádakkal illetik, többnyire olyanok, kik csak diákkorukból ismerik és azért a tanítással foglalkozók nem veszik őket komolyan. Azt mondják, hogy az elfogultság szólaltatja őket meg. És a harag, mert a professzorok szigorúan bántak velük. Zseniskedésüket semmibe sem vették, hanem tudást követeltek tőlük. Dehogy tudást, felelik az iskola szidói, leckét, magolást, értelmetlen szajkolást. Nem azt nézték, hogy miképpen gondolkoznak, hanem hogy mit memorizáltak, nem azt, hogy mint ítélték, hanem hogy milyen hűséggel számoltak be arról, amit a tanár és a tankönyv hirdetett.

Igy folyik a vita nap-nap után. A közönségnek az a része, mely tisztelője a fennálló rendnek és a régi intézményeknek, elkedvetlenül hallgatja. Sokszor úgy érzi, hogy a vádlónak van igaza, de a beléje nevelt előítéletek a derék, jó professzorok pártjára húzzák. akik azt hirdetik, hogy az iskola megteszi a kötelességét, lelkiismeretesen elvégzi a rábízott feladatot.

Am most professor ajkáról hangzik el a vád. És keményebben, mint azokéról, kik nem szakemberek a tanítás mesterségében. Olyan férfiú mond lesújtó kritikát tanításunkról, ki maga is husz év óta tanítja azt, amit tanítania kell, aki ismeri tehát az iskola műhelyének titkait, aki el tud igazodni a tanterv labirintusában, aki kitűnően tájékozódik a pedagógiai paragrafusok között és aki mint szakember is az elsők közé tartozik kartársai között. Ez a férfiú: Szalay Károly főgimnáziumi professzor, aki éppen most megjelent Tanügyi Reformeszmék című tanulmányában arra a konkluzióra jut, hogy a mai iskola — abszurdum. Nemcsak hogy nem teljesíti hivatását, hanem éppen ellenkezőleg, legfőbb gátlója a serdülő nemzedék egészséges testi és lelki fejlődésének. Mert szembehelyezkedik az evolúció törvényével, mert nem veszi figyelembe az újabb szociológiai alakulásokat és nem akarja meghallani az élet sürgető szavát!

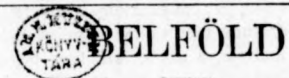
Sokszor hangzott már el ez a vád, de a nélkül, hogy nagyobb hatást tett volna. Dilletáns-beszéd! felelte az iskola és felületes társadalmunk megnyugodott ebben az elintézésben. De most talán nem végez olyan gyorsan ezzel a fontos kérdéssel. Mert professor hirdeti, hogy a munkája

meddő, sivár és áldatlan. Ne hagyjuk szörnyű vádjait hatástalanul elhangzani. Abból az érdeklődésből, melyet a közjogi vitákra és elméletekre fordítunk, szenteljünk egy párányi részt az iskolának is, mert ennek az országnak a sorsát elvégre is nem ennek vagy annak a politikai doktrinának diadala fogja eldönteni, hanem az a generáció, mely ott nevelődik az iskola titokzatos falai mögött. És Szalay széleskörű tudással, éles argumentációval fejt ki, hogy rosszul nevelődik. Mert nem edződik meg az élet számára. Mert ahogy kikerül a padok közül, nem tud a maga lábán megállni. Az élet sürgése-forgása elszédíti, a körülrájzó jelenségeket nem érti, szemegyöngye, keze ügyetlen, a gyakorlati munka számára hasznavehetetlen. Nem azért, mert nem tanult, hanem mert sokat tanult. Sokat, de nem azt, amire szüksége van. Nem azt, amit egyéni hajlamainál, tehetségénél éppen neki kellene tudnia. Áldozata annak a fizikai és lélektani abszurdumnak, melyet az oktatás egyformasága rejt magában. Annak a képtelenségnek, mely a tanításnál nem veszi figyelembe az egyéni képességek különböző fokait, hanem minden gyermekre ugyanazokat az ismereteket kényszeríti.

Mig odakünn a zajgó életben mind általánosabbá válik az a törekvés, hogy az egyén és társadalom közt minél szorosabbá tegye a kapcsolatot, hogy a kettőt harmonikus összeműködéssel juttassa közelebb a boldogsághoz, addig az iskola a maga tandíjkényszerével elkülönít, kasztokat teremt, tananyagának összevisszaságával, óriási nagyságával megnehezíti az egyéni képességek egészséges fejlődését és elméleti jellegével egyenesen szembeáll az élet gyakorlati követelményeivel. Az iskola némelyeket tudósokká nevel, de száz ezreknek nem adja meg azokat az ismereteket sem, amelyekre minden, de minden embernek szüksége van ahhoz, hogy hivatását teljesítse, hogy meglévő képességeinek arányában hozzájáruljon a köz anyagi és szellemi tőkéhez. Pedig ez volna az iskola első és legfontosabb feladata, elengedhetlen kötelessége és hogy ezt teljesítse és teljesítse is — mindnyájunk eminens érdeke. Am hogy a magyar tanügyi politika mennyire gyámoltalan ebben a tekintetben, annak szomorú bizonyítéka, hogy huszonöt év alatt hatszor változtatta meg a középiskolai tanítás tervét, de egyetlenegyszer sem tudta az iskolát az élthez közelebb hozni úgy, hogy most, alig egy évvel a legújabb tan-

tervhez adott utasítások megjelenése után, nap-nap után felhangzik a panasz, hogy a középiskolai oktatás csődöt mond...

Nagyon valószínű tehát, hogy mihamarabb elkészül a legeslegújabb: a hetedik tanterv is. De valószínű az is, hogy ez sem lesz jobb a többinél, ha csak nem segédkezik a munkában az is, akinek érdekét tartoznék első sorban szolgálni: a magyar társadalom közönsége! Ezt kell tehát felrízni tunyaságából. Ezzel kell megértetni, hogy az életből kikapcsolt iskola az ő erejét is megbénítja, az ő szárnyait is megcsontítja! Ha ezt megérti és megéri, — és a Szalay Károlyéhoz hasonló tanulmányok valószínűségeként hatnak ebben a tekintetben — akkor aztán, még a tanügyi politikusok ellenére is, jobb és üdvösebb tantervek fognak megszületni.

BELFÖLD
Heltai Ferenc beszámolója. Heltai Ferenc, az oklándi kerület országgyűlési képviselője, mint tudósítónk jelenti, ma tartotta a kerület központjában ezernél több választó jelenlétében beszámolóját. Egyórás beszédében foglalkozott az országgyűlésen történtekkel és az országgyűlés legközelebbi feladataival. A választók nevében Dániel Lajos pártelnök a választók bizalmáról biztosította a népszerű képviselőt.

A geszti levél.

Budapest, október 9.

Gróf Tisza István miniszterelnök ma reggel végre visszaérkezett a fővárosba geszti nyaralásából és este megjelent a szabadalvú pártkörben, ahol természetesen mindenki tőle magától szerette volna megtudni, milyen mértékben tervezi a házszabályok szigorítását. A miniszterelnök feleletei meggyőzték a szabadalvúpárt tagjait, hogy Tisza István nem gondol a klotúr behozatalára, sőt a technikai obstrukciónak is csak megnehezítését és nem teljes kiküszöbölését kívánja, hogy tíz-husz emberből összeverődött csoport meg ne alakíthassa a parlament gépezetét. A revíziós terv, mint jelentettük, kiterjeszkedik a budgetvita és az újoncjavaslatok tárgyalási idejének meg rövidítésére is, akként, hogy a budget és az újoncjavaslatok elintézését bizonyos határidőhöz kötnék. Egyébként a miniszterelnök már a képviselőház holnapi ülésén nyilatkozni fog ebben a kérdésben, de addig is egy felhivatalos lapudósító útján a következőket tette közzé:

Aval a hírességgel szemben, hogy a házszabály módosítása ügyében pártközi konferenciát fognak összehívni, illetékes helyről úgy értesülünk, hogy ez nem áll. A kormány ugyan meg akarja

valósítani az ellenzék közreműködésével a minden oldalról szükségesnek elismert revíziót, de ebben a tekintetben nem szándékozik eltérni a parlamenti ügykezelés módjától és a miniszterelnök már a Ház egyik legközelebbi ülésén e tárgyban bizottság kiküldését fogja indítványozni, melyben természetesen az ellenzék minden árnyalatú képviselője lesz. Mivelhogy a házszabály módosítása a Háznak, mint szuverén testületnek, hatáskörébe tartozik, a miniszterelnök nem fog javaslatot a bizottság elé terjeszteni, hanem a bizottság maga szabja meg az eljárást és a maga kebelében intézkedik e tervezet kidolgozása iránt.

Gróf Tisza István miniszterelnök különben már a holnapi ülésen bővebben tájékoztatja a Házat a munkarendről és így a házszabály módosítása körül való eljárásról.

Félhivatalos kommentár.

A félhivatalos *Budapesti Tudósító* a következőket jelenti:

A miniszterelnök, értesülésünk szerint, a képviselőház holnapi ülésében fel fog szólni, hogy a Házat legközelebbi munkarendje iránt tájékoztassa, és, amint hírlők, a többi közt indítványozni fogja, hogy a Ház a házszabályok módosításának előkészítésére bizottságot válasszon, amelyben — mint a képviselőház minden bizottságában — természetesen az összes pártok képviselője lesznek. A házszabályok módosítására vonatkozó tervezet elkészítésével a bizottság bizonyára az általa választandó előadót fogja megbízni.

Beavatott körökben bizonyosra veszik, hogy a miniszterelnök az ugynevezett *klóttir behozatalát nem óhajtja*; emlékeztetnek arra, hogy Tisza István grófnak már az évi március 4-én előterjesztett indítványa azt a kikötést tartalmazta, hogy legkésőbb egy évig maradjon érvényben; az addig elkészítendő végleges házszabályra nézve pedig a szólásszabadságnak klóttir alakjában való korlátozása még e legadázabb harcok idején tett ezen indítványban is ki volt zárva. Hozzáteszik, hogy a miniszterelnök szeme előtt egyéb nem lebeg, mint a *költségvetésre és az újonclétszámra vonatkozó javaslatok nem tulságosan szűkre mért határidőben való elintézésének biztosítása és a Ház tárgyalási rendjének megővése.*

Ebből kiderül, hogy a miniszterelnök egyáltalában nem szándékozik — amint ezt neki ellenzéki részről tulajdonítják — a szólásszabadság ellen merényletet elkövetni és hogy az akció egyik főcélja az, hogy az ugynevezett *technikai obstrukció* gyűjtőneve alatt ismeretes visszaélések lehetetlenné tétessenek.

A szabadelvűpártból.

A szabadelvű pártkör helyiségeibe ma visszatért a régi élet. A miniszterelnök Budapestre érkezésének híreire egyszerre megteltek a termek s a politika megnyitási napjára az összes miniszterek eljöttek. Tallián Béla megnyitotta a sort, aztán egymásután jöttek Nyíri Sándor, Hieronymi, Berzevicsy, Lukács. Utóljára érkezett meg gróf Tisza István s a nagyterem balsarkából, ahol beszélgető csoport állott, egyszerre harsány eljénzés hangzott:

— Éljen a miniszterelnök!

A miniszterelnök aztán maga köré vonozta híveit. Az egyik a nyílt levél stílusát dicsérte, a másik az erélyt, amely hangjából árad, a harmadik az elhatározást, amely a nyílt levél megírásának szülőoka. A miniszterelnök csendesen hallgatta az elismerés szavait, aztán azt mondta:

— A nyílt levelet nem interpretálták helyesen, akik azt magyarázták ki belőle, hogy háborúságot akarok fölidézni. *Békés dolagra gondolok s a házszabályok szükséges revízióját a pártok közreműködésével óhajtanám megvalósítani.*

A csoportokban már most ezt a kijelentést kommentálták, szétszedték meg újra összezerakták, mignem báró Podmaniczky ele-

gyedett bele a kombinációkba, azzal a hírrel:

— Kedden este itt legyen mindenki. Pártkonferencia lesz esti hét órakor.

Ebből a jelentésből most már kifomálódta a vélemények. Most már mindenki tudta, hogy a miniszterelnök holnap fel fogja indítványozni, hogy a Ház küldjön ki bizottságot a házszabály-revizio mértékének és módozatainak megállapítása végett. E bizottságban természetesen szintén képviselve lennének az ellenzéki pártok.

— Tisza István — beszélték — azért nyilatkozik már holnap s azért teszi meg ezt az indítványt a Ház első ülésén, mert egy pillanatig sem akarja tájékoztatlanul hagyni a Házat.

— Hát lesz ribillió — mondogatták itt is, ott is.

— De béke is lesz.

Ebben aztán megállapodtak s kiadták a jelszót: aki békét akar, csináljon háborút.

Időközben azt is hírül hozták, hogy Kossuth Ferenc a holnapi ülésen vissza fogja utasítani a pártközi konferencia ideáját.

— Ezt határozták el a függetlenségi konferencián? — kérdezték.

— Ezt.

Hieronymi Károly már holnap heterjeszti az olasz kereskedelmi szerződésre vonatkozó javaslatot, melyet a közgazdasági bizottság, Andrássy távollétében Bedő Albert elnöklete alatt, már holnap délután tárgyalni is fog. A keddi esti konferenciára — úgy számítják — már ez a kérdés is és a parlamenti bizottság tagjainak választása is megéri.

A Kossuth-párt állásfoglalása.

A függetlenségi és 48-as Kossuth-párt volt az első, mely a geszti levélre a leggyorsabban megadta a választ. A képviselőház hosszú nyári vakációjának utolsó napján jött össze az ellenzék számban és erőben legnagyobb partja, hogy megbeszélje azt is, milyen álláspontot foglaljon el gróf Tisza István házszabálymódosító szándékával szemben. Harcareszen harminchat képviselő volt ma együtt az erzsébetköruti klubban. Hosszu betegeskedés és a politikai élettől való visszavonulás után ezuttal jelent meg elsőízben párthívei körében Kossuth Ferenc elnök. Pompás színben és jó egészségben van a vezér, akit melegen és szeretettel üdvözöltek barátai. A tanácskozáson, a formások elintézése után, felszólt Kossuth és röviden nyilatkozott gróf Tisza István nyílt leveléről. Annak a nézetének adott kifejezést, hogy a függetlenségi párt összes tagjai a legerélyesebben fogják tiltakozni és ellentánni minden olyan törekvésnek, amely a képviselőházban a szólásszabadságot és az ellentánni képességet akarná megtörni.

A párt helyesléssel tette magáévá ezt az álláspontot és megbízta Kossuth Ferencet, hogy a képviselőház holnapi ülésén ilyen értelemben szólaljon föl. Ime, ez a függetlenségi párt válasza a miniszterelnök nyílt levelére.

Az értekezlet lefolyásáról tudósítunk a következőket írja:

A függetlenségi és 48-as párt ma délután 6 órakor értekezletet tartott Kossuth Ferenc elnöke alatt. Miután Kossuth megnyitotta az értekezletet és üdvözölte a párt tagjait, Thaly Kálmán intézett néhány meleg üdvözlő szót Kossuth Ferencnek, ki betegsége óta ezuttal van először a pártkörben. Hálát ad, ugymond, az istennek, hogy Kossuth a pártot személyesen vezeti ezután, éppen azon nehéz küzdelem közepén, melyek előtt állanak, és hogy nem fogják nélkülözni az ő tapasztalatait, tekintélyt és elvhűségét, amikre most inkább, mint valaha szüksége lesz a pártnak. (Általános éljénzés.)

Kossuth Ferenc szólott ezután. Megköszöni a szíves szavakat és kéri a párt tagjait, hogy a kölesünös szeretet kapcsolja őket továbbra is össze. Bejelenti, hogy vasárnap Kun-Szent-Miklóson, ahol őt diszpolgárrá választották, adják át neki a diszoklevelet, vasárnaphoz egy

hétre pedig Török-Szent-Miklóson Kossuth Lajos szobrát leplezik le. Szívesen venné, ha a párt tagjai közül az ünnepélyen többen megjelenének.

Majd rövid nyilatkozatot kíván tenni a miniszterelnök nyílt levelére vonatkozólag. A párt tagjainak bizonyára egyértelmű meggyőződése az, — mondta — hogy a szólásszabadság képezi az országgyűlésen a védőbástyát, amelyben erősen megvetve lábunkat, képesek vagyunk az ország jogait megvédelmezni. Még a legerősebben felkorbácsolt szenvedélyek hatása alatt sem veszélyeztette a mostani házszabály a magyar parlamentárizmust, amit leginkább az bizonyít, hogy *kellő időben a képviselőház rá tudott lépni a törvényalkotás terére.* Minden egyes párttag véleményét véli tolmácsolni az elnöki székből, amikor előre is kijelenti, hogy *minden olyan kísérlet, amely a szólásszabadságot vagy az ellentánni képességet a képviselőházban házszabályrevízióval megtörni szándékozik, az egész függetlenségi párt legerősebb, leghatározottabb ellenállásával találkozni fog.* (Általános, élénk helyeslés.)

Az értekezlet egyhanguan és lelkesedéssel tette magáévá Kossuth előterjesztését.

Polónyi Géza meleg rokonszenvvel üdvözli az elnök enunciacióját, de felveti azt a kérdést, hogy megelégedjenek-e ennek publikálásával, vagy parlamenti akció tárgyává tegyék-e? Figyelmeztet arra, hogy Tisza nyílt levelében *egy politikai program nyilatkozik meg, mely nemcsak a magyar nemzet közjogát sérti, hanem dezavualja az eddig tett kormánynyilatkozatokat is, amikor abszolút fejedelmi jog gyanánt állítja oda a hadsereg vezérleti és vezényleti jogát. Ez nem lehet egyéb, mint egy magyar politikus meglevéde. Házszabályrevízióról beszél Tisza ama tények után, amikor Thaly Kálmán éppen abból a célból, hogy a nemzetet a házszabályrevízióval járó féktelem küzdelemtől megóvja, a rendkívüli fegyverekkel való küzdelmet megszüntette. Ebben ő perfidiat lát Tisza részéről. A nyílt levélben semmi nyomát azoknak az ígéreteknek nem találja, amelyek Tisza a pártnak tett és amelyekhez egész politikai reputációját fűzte. Ennélfogva szükségesnek tartaná, hogy már a holnapi ülésben ezeket szóvátegyék és tekintettel a tárgy nagy fontosságára, annak az óhajának ad kifejezést, hogy maga az elnök szólalna föl ezekben a tárgyakban, ami sokkal nagyobb súlyjal esne a mérlegbe. (Helyeslés.)*

Kossuth Ferenc kijelenti, hogy a párt *óhajának szívesen tesz eleget.* Bejelenti ezután, hogy három-négy vidéki párttól átirat érkezett, melyekben a központ magatartására vonatkozólag tesznek észrevételeket a lezajlott nagy obstrukció alkalmából. Erre csak annyit kíván megjegyezni, hogy a protestáló kerületeket nem függetlenségi képviselő képviselik.

Thaly Kálmán, Komjáthy Béla és többek felszólalása után az értekezlet elhatározta, hogy az átiratokat kiadják az elnökségnek s rábízák, hogy hatáskörében intézze el azokat.

Végül Polónyi Géza indítványára kimondták, hogy az interparlamentáris konferenciáról Amerikából hazaérkező képviselők közül *csak a pártbelieket* fogják barátilag fogadni és üdvözölni.

Zsilinszky beszéde.

Zsilinszky Mihály közoktatásügyi államtitkár ma délután tartotta beszámolóját Békéscsabán. Beszédében kiterjeszkedett a házszabályok revíziójára is.

Hangsúlyozta, hogy reményel és óhajátai csak kis részben teljesültek, mert az új parlament részben olyan elemekből alakult, amelyek produktív munkára képtelenek. A törvényhozás tagjainak egy része megelégedett magasztos közeleltségeiről. Az obstrukció káros hatásait tárgyalva, azt mondta, hogy a fejetlenség s zavar tépőntőjára hágott, mikor a legalkotmányosabb király Tiszához fordult, aki nem keresve népszerűséget, nem kerülve a veszedelmet, valósággal feláldozta magát, férfias bátorsággal s nagy tudással felfegyverkezve, odaállott, ahova más senki sem mert, ellenfelének nyílti elé. Ezután ismerteti a szónok Tisza vívmányait és hang-

sulyozza, hogy a kisebbség kényszerítette rá a kormányt, hogy a házszabályokkal és szólás-szabadsággal visszaelő játéknak megszüntetése céljából a házszabályok revíziójához nyujton.

Rakovszky Csornán.

Rakovszky István, a néppárt alelnöke ma délután Csornán beszámolt mondott, amelyben részletesen foglalkozott a politikai helyzettel. Jelezte a néppárt álláspontját a házszabály-revizió tervével szemben és érdekes nyilatkozatokat tett az egyházpolitikai törvények revíziójáról. Beszámolójára elkísérték gróf Zichy Aladár, a néppárt elnöke és Abaffy Emil, báró Kaas Ivor, Zboray Miklós, Ernst Sándor, Udvary Ferenc, Szüllő Géza, Farkas József és Szabó István országgyűlési képviselők.

Beszéde elején Rakovszky a függetlenségi pártot gnyolodott, azokon, akik esküdöztek, hogy nemzeti vívmányok nélkül a harcot föl nem adják, aztán egy nagy szinpad jelenettel leszereltek. A néppárt az u. n. nemzeti küzdelemben nem vett részt, mert azt időszerűtlennek tartotta, legelőszörban pedig kételkedett a megindított harc komolyságában. A következőkben igazolták a néppártot.

Majd Hodossy beszédelével foglalkozott és azt vitatta vele szemben, hogy az önálló vámtérületet kötelezzék minden hatványhates politikusknak követelni, ha Ausztriában nem tudnák a kiegyezést parlamentáris uton elintézni.

A geszti levről azt mondta, hogy őt nem lepte meg, mert értesüléseik voltak, hogy a miniszterelnök Bécsben kötelezettséget vállalt arra, hogy a házszabály-reviziót keresztülviszi.

Mégsem tétéletem volna fel a miniszterelnökről akkora meggondolatlaniságot, hogy minden adott ok nélkül tegye meg ezt a lépést. Azt hiszik, hogy ez a lépés csak bevezetését képezi egy, a nemzet teljes megbénítására, minden ellenállás megsemmisítésére való törekvésnek, a nemzet újabb törhetetlen vér-és pénzáldozatokkal való megterhelésének, mely alatt végleg és menthetetlenül összeroskad nemcsak a nemzet, hanem elpusztul szabadsága, önállósága, elpusztulnak fennállásának összes biztosítékai, ellenértékül pedig biztosítatik beláthatatlan idők a szabadelvű pártok és vezérének áldásos uralma. Ismétli: fölösleges meggondolatlan és komoly államférfihoz nem méltó dolog volt egy rögeszme kedvéért az úszkót elhajtítani, keserű harcokat felidézni. A házszabály-revizió ellen különben már egy március 8-iki képviselőházi beszédeben nyilatkozott, azt feuttartja s várja nyugodtan és elszántan a miniszterelnök propozícióit.

Végül az ellen a híresztelés ellen védekezett, mintha a néppárt az egyházpolitikai törvények revízióját feladta volna. A néppárt a revíziót nem adta föl. Hogy mit értünk alatta — ugymond — és mit kívánunk, ez mindaddig fölösleges kíváncsiság, míg nincsen rá kiállítás, hogy a revízió programját egészen vagy részben megvalósíthatjuk. Mégsem akar kitérni a felelet elől. Mindenekelőtt védekezni kell a vallástalanság terjedése ellen, meg kell erősíteni a megingatott családi kötelekeket, harmadszor változtatni kell a drága anyakönyves rendszeren. Ezek azon határdombok, melyek között a jelenben a revízió kérdését meg lehetne oldani.

KÜLFÖLD

Az orosz-japán háború.

Pétóvár, október 9.

A hivatalos lap tegnapi keleti mukdeni távirata szerint *Kuropatkin* tábornok e hó 2-ikán napiparancsot bocsátott ki, amelyben áradó hangon magasztalja az orosz sereget.

Az ellenség azonban — ugymond — nem hogy le nem verett, hanem büszkeségében még folyton teljes győzelemről álmodik. Dieséri után a sereget a sikerült visszavonulását és így folytatja:

A visszavonulást *szomorú szívvel*, de ama megfőrtetlen reményességben rendeltem el, hogy az szükséges az ellenség felett való döntő ütközetre, mihelyest az alkalmas idő elérkezik. Mindazokat a nehézségeket, amelyekkel a haderőnek 10,000 versztyüre való szállítása járt, nagy munkával legyőzték. És ha a már kül-

dött ezredek elégteleneknek mutatkoznak, akkor újak jönnek, mert törhetetlenül teljesül cárunk megváltozhatatlan akarata, hogy az ellenséget legyőzzük.

Eddig az ellenség nagy haderőre támaszkodva és minket hadserege felállításával körülzárva, belátása szerint választotta meg a támadásra alkalmas időpontot, most azonban elérkezett az egész hadseregtől várt pillanat, hogy magunk menjünk az ellenség elébe. Elérkezett az ideje, hogy a japánokat kényszerítsük akarataink teljesítésére, mert a mandzsuországi hadsereg haderői elég nagyok arra, hogy áttérjünk az előrevonulásra. De szakadatlanul arra kell gondolnom, hogy az erős és bátor ellenség legyőzésére a csapatok számán kívül az összes tiszték szilárd elhatározására van szükség. Bármilyen áldozatot is kell hoznotok, hasonló áttételeket annak tudata, hogy milyen fontos a győzelem Oroszországra nézve. Különösen gondoljatok arra, hogy milyen szükséges *port-arthur-i testvéreinket megmentenünk*, kik hét hónapja tartják a védelmükre bizott várat.

Katonák! Hadseregünk a cárjával s egész Oroszországgal való egysége következtében elért erejénél fogva összes háborúinkban nagy hőstetteket végzett a hazáért és méltó dicsőségre tett szert az összes népek szemében. Mindig gondoljatok arra, hogy a cár akarata rátok bízta Oroszország méltósága és az ő jogainak védelmezését. Mindig gondoljatok arra, hogy kezetekbe van letéve az egész orosz hadsereg besületének és dicsőségének oltalmazása. Az orosz birodalom felségese egész Oroszországgal együtt imádkozik éretteket és áld benneteket. Ez imádságtól új hőstetkekre erősödve, bizton kell előrehaladunk, feladatunk fontosságának tudatában szilárd elhatározással kell teljesíteni kötelességünket mindvégig, nem kímélve életünket. Isten akarata legyen mindnyájunkkal.

Tokió, október 9.

A japán császár *Károly Antal* hohenzollerni hercegek a krizantémum-rendjelet adományozta.

Pétóvár, október 9.

Az orosz távirati ügynökség jelenti: A hadi fővezérletben való személyi változásokról szóló híresztelések nem valóságos alapulnak, hanem csak annak tekintendők, hogy *Kuropatkin* kiváló képességei iránt általános az elismerés. Az általános hangulat a mellett szól, hogy adjanak *Kuropatkin*nak teljes szabadságot haditerve kivételében. Ezzel függ össze fővezérlet történet kinevezésének híresztelése.

Reval, október 9.

A cári pár a trónörökösökkel és *Alexis* nagyherceggel ideérkezett.

HIREK

Budapest, október 9.

— **BUDAPESTI NAPLÓ.** Szeptember 30-án új előfizetés nyílt a *Budapesti Naplóra*. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatásuk a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **A wallseei keresztelő.** Wallseeban ma ment végbe *Mária Valéria* főhercegnő újszülött fiának keresztelése. A király délután elutazott Wallseeből és este visszaérkezett Bécsbe.

— **Péter király fölkenetése.** Mint *Belgrádból* táviratozzák, ma délelőtti ment végbe a zicsai kolostor templomában *Péter király* ünnepies fölkenetése. Reggel 9 órakor a király teljes koronázási díszben, harangzugás között, ünnepies menetben templomba ment, melynek nyugati kapujánál *Innocencius* metropolita a négy országos püspökökkel várta a királyi menetet. *Innocencius* metropolita a királynak átnyújtotta a keresztet megcsókolásra, mire a király az összes papság után a trónszékhez vo-

nult. Miután *Péter király* helyet foglalt, megkezdődött a mise. Az evangélium olvasása után azt a királynak nyújtották esókra. Néhány egyházi ének következett ezután, mire *Innocencius* metropolita imát mondott, amelyben isten áldását és kegyelmét kérte igazhívó keresztény királyára és urára.

A papság kommuniója után a két püspök a királyt a következő szavakkal hívta fel a felkenetésre:

— Igazhívó urunk és királyunk! Elérkezett az ideje a felkenetésnek, kegyeskedjék felséged a szent egyház császári kapujához közeledni.

A király, ki már mise közben letette a jogart és az ország almáját, az evangélium olvasása közben a koronát, most kardját az első szárnysegédnek és az ikonosztázishoz (a gör. kel. templomban a szentek képeivel borított fal, mely a templom szentélyét a hajótól elválasztja) ment, hol a kiterített aranyhímzésű szőnyegen megállott. Az eután következett szertartás közben az erre kijelölt személyek tartották a királyi méltóság jelvényeit. A metropolita magához vette a szentelt krizmás edényt és felkente a királyt homlokán, orrán, száján és fülein, mellén és két tenyerén a kereszt jelével. A fölkenetés után a metropolita a királyt az oltárhoz vezette és ott egy püspök felolvasta az áldozás előtt szokásos imádságot, amelyet a király hal-kan utána mondott. Ezután a király a metropolitának királyi szokás szerint megáldozott. Miután szertartás szerint megmosta kezét és elmondta az áldozás után következő imádságot, visszatért a trónhoz, felvette a koronázási jelvényeket. Egy diakónus a következő imát kezdte:

Mindenható isten, áldd meg jámbor, igazhívó, hatalmadban bizó, krizmával felkent urunkat és királyunkat, Pétert és adj neki csendes életet, egészséget, megváltást és győzelmet a rossz szellem kísértései ellen és tartsd meg őt hosszú évekig.

A *Nogája Léla* kar után a metropolita ismét esókra nyújtotta a keresztet a királynak, mire az ünnepies menetben elhagyta a templomot.

— **A Petőfi-Társaság ülése.** Nagy közönség előtt tartott fölovasó ülést a Petőfi-Társaság ma délelőtti az Akadémia kistermében. *Hercegy Ferenc* elnök bejelentette, hogy a társaság Petőfi-erekljéetára négy emléktárggyal szaporodott. Az erekljék: *Szendrey Julia* két levele s ugyancsak *Szendrey Julia* egy olajfestménye és női zseborája, *Hannay Aladár*né, született *Tamási Teréz* birtokából kerültek a Petőfi-szobába, amely a hét folyamán nyílik meg a közönség számára. Az elnöki megnyitó után *Jakab Ödön* felolvasta *Buday Barna* vendégnek *A föld regénye* című elmefuttatását, amely az embernek a földhöz való viszonyát vizsgálja, majd *Prém József* mutatta be *Az ércakas* című novelláját, amelylyel mindvégig lekötötte a hallgatóság figyelmét. Ezután *Nógrádi Pap Gyula*, a társaság tavaly megválasztott új tagja tartott székfoglalót. Két mélyézésű költeményt olvasott föl, mindkettővel melyet tetszést kelte. Az elnök szives szavakkal üdvözölte az új tagot és átnyújtotta neki a tagsági oklevelet. *Váradi Antal* adott elő deris dolgokat a régi színészetből. A közönség kitünően mulatott a pompás előadáson.

— **A Nemzeti Szalon megnyitása.** A *Nemzeti Szalon* őszi kiállítása vasárnap nyílt meg előkelő, nagy közönség jelenlétében. A megnyitáson megjelentek: dr. *Berzevicsy Albert* közoktatásügyi miniszter, *Szalay Imre* miniszteri tanácsos, a Magyar Nemzeti Múzeum igazgatója, dr. *K. Lippich Elek* miniszteri osztálytanácsos, a művészeti osztály feje, továbbá a Nemzeti Szalon részéről *Ernst Lajos* igazgató, *Déry Béla* titkár, valamint a választmány tagjai és a kiállító művészek. *Berzevicsy* miniszter, akit a Szalon igazgatósága fogadott, *Ernst Lajos* és *Déry Béla* titkár kalauzólása mellett megtekintette a tárlatot, melynek gazdagsága és magas művészeti színvonalá fölött elismerését fejezte ki.

Az országos gyümölcskiállítás megnyitása. Az Országos Kertészeti Egyesület gyümölcskiállítását vasárnap délelőtt 11 órakor nyitotta meg ünnepélyesen Tallián Béla földmívelésügyi miniszter. A Vigadó összes terméit lefoglaló kiállítás megnyitására nagyszámú előkelő közönség gyűlt össze. Tallián Béla minisztert az Országos Kertészeti Egyesület elnöksége részéről *Emich* Gusztáv elnök, *Szelénár* Adolf alelnök és *Kardos* Árpád titkár fogadták. *Emich* Gusztáv üdvözlő beszédére Tallián Béla miniszter meleg hangon válaszolt és az egyesület további kitartó működésre serkentette. Ezután a miniszter *Angyal* Dezso kertészeti intézeti igazgató ka-lauzolás mellett megtekintette a kiállítást.

— **Kisiklott vonat.** Nagy vasuti szerencsétlenség híre terjedt el ma éjjel a fővárosban. Arról szült a hír, hogy Rákos állomáson két vonat összeütközött s az összeütközésnek több emberélet esett áldozatul. A riasztó hír nagy megdöbbenést keltett mindenfelé, de kiderült, hogy a hír tulzolt volt s nem is vonat-összeütközés, hanem kisiklás történt a rákosi állomáson. Egy hatalmas tehervonat mozdonya siklott ki este nyolc óra tájban Rákoson. A kisiklott mozdony kilenc kocsi magával rántott s mind a kilenc kocsi óriási robajjal izzép-porrá tört. Maga a kisiklott mozdony félig belefurdott a földbe. A gépész és a fűtő a kisiklás pillanatában leugrottak a mozdonyról s így csak egy vonatkísérő sebesült meg súlyosan. A nevét az éjszaka még nem tudták megállapítani. Az összezúzódottnak természetesen nagyban akadályozta a vonatok közlekedését, úgy hogy az este nyolc óra után érkező vonatok csak késéssel jöttek meg a fővárosba. A vizsgálatot most folytatják annak kiderítése iránt, hogy kit terhel a felelősség a szerencsétlenségért, amelynek hibás váltoállítás volt az oka.

— **Halálozás.** *Hegedűs* József, gróf Károlyi István jószágkormányzója ma délelőtt 55 éves korában meghalt. Halálát előkelő és nagy család gyászolja. Hílt tetemet kedden, e hó 11-én délután 3 órakor kísérik örök nyugalomra a Rókk Szilárd-utca 31. számú gyászház-ból a keresztyén temetőbe.

— **Szocialista népgyűlés.** A szocialisták ma népes gyűlést tartottak a Tattersallban. A munkaadókért sztrájk törvény és a geszti levél ellen tiltakoztak. *Bokányi* Dezső fejtegette mind a két ügyet. Azt mondotta, ha Tisza megcsinálná a sztrájk törvényt, a munkásnép általános sztrájkjal fog rá válaszolni. A házszabályok revíziójáról szólva, figyelmeztette hallgató-ságát, hogy a revízió nem a mostani kezes ellenék ellen készül, hanem egy későbbi parlamentnek, amikor majd a választási törvény revíziója folytán a népképviselést is el fogja foglalni a helyét. A gyűlésen résztvevő tizezerfőnyi tömeg a határozati javaslatok elfogadása után rendben szétoszlott.

— **Sikkasztó kárpitos.** *Szankó* Pál kárpitos még május havában átvetett tizennyolc darab szőnyeget 100.000 korona értékben *Blaskovich* Ernőtől megőrzés és kiporolás végett. *Szankó* a szőnyegetek a budapesti kárpitos, gombkötő-és paszományos ipartestület porolási telepére küldte az Erzsébet királyné-utrá. Onnan azonban már június havában visszahozatta és azokból 14 darabot elzalogosított, a pénzt pedig elköltötte. A rendőrség letartóztatta.

— **Letartóztatott pénzhamisítók.** A rendőrség letartóztatta *Jeneckyi* Agoston napzámost, *Lieskó* Frigyes ácslegényt, akik az Amerikai-uton lévő *Friedmann-féle* villában, ahol *Lieskó* házmesterkedett, egy üresen maradt lakásban pénzhamisító műhelyt rendeztek be. Hamis egykoronásokat gyártottak a műhelyben, ahol a detektívek tegnap délután éppen munkában találták őket. Lefoglaltak egy esomó pénzhamisításhoz való szerzőmöt és hamis koronásokat. A pénzhamisítók, akik bevallották, hogy már régebben üzik a hamisítást, de a hamis koronásokat csak most akarták forgalomba hozni, átadták a bíróságnak.

Vörösmarty Béla.

(1844—1904.)

Budapest, október 9.

Ötven évvel örökemlékezteti apjának halála után váratlanul elhunyt az éjjel *Vörösmarty* Béla, a Kuria alelnöke hatvanéves korában. Egyetlen fia volt a Szózat határozatlan költőjének és mert nem alapított családot, miként *Petőfi* és *Arany* János neve, *Vörösmarty* Mihályé is a második nemzedék után, elszállt a multak emlékei közé, hogy tündöklő fénye tovább rsgyogjon időtlen időnkig. *Vörösmarty* Bélát még ifjú korában sem hevitették írói hajlamok. Keresztapjának *Deák* Ferencnek védősármnyai alatt, aki oly nemeslelkűen gondoskodott költő-barátja árvaírói, indult a bírói pályára és kötelességtudása, előkelő képességei előtt sorra megnyiták a legelőkelőbb bírói hivatalok. Utoljára a kuria alelnöke volt és mint ilyen a főrendiház tagja. De a nyilvános szerepléstől mindig elzárkózott és hamar elkivánczolt a parlamentből, ahol mint igazságügyi államtitkárnak helyettesíténi kellett miniszterét. Nővéreinek, *Szék* Kálmánénak családjában olvadt föl zárkózott kedélye és legboldogabbnak a rátóti park fai közé érezte magát *Szék* Kálmán kis unokái körében.

Külső vonásai feltűnően emlékeztettek nagy apjának ismert arcképeire, ami még fokozta iránta azt a köztiszteletet, amellyel minden körben találkozott. Halála hirtelen következett be és maga legkevesébe sejtette, hiszen alig néhány hete, hogy egy nagyobb birtokot vásárolt. Mert komoly szándéka volt megválni a bírói pályától és visszavonulni a mezei örömök közé. A végzet kegyetlen kézzel tépte szét vágját és belemarkolt a nemzet szívébe is, amikor a *Vörösmarty*-név egyetlen örökösére ráborította az enyészetet.

Ma éjjel után háromnegyed egy órakor halt meg *Vörösmarty* Béla. Észteendő óta győrtöre mellbaja s betegsége az utóbbi időben rohamosan haladt előre. De azért mindvégig talpon maradt s csak néha-néha, ha nagyon rosszul volt, maradt távol a hivatalától. Betegsége tudatában szigorú diétát tartott. Lakása a Múzeum-utca 5. számú házban a második emeleten volt s rajta kívül csupán hűségese inasa, *Mosonyi* Mihály lakott ott, aki már hét esztendeje szolgálja. Innen járt el a Kuria. Ebéd után, amelyet barátai körében költött el, nagyobb gyaloglástól szokott tenni s vacsora után, rendszeren korán hazatért és lefeküdt.

Tegnap már tíz óra előtt otthon volt és tizenegy órakor, anélkül, hogy rosszulról panaszkodott volna, lefeküdt. Mivel azonban nem tudott elaludni, fölkel az ágyból, felöltözött és a nappali szobában lehevert a kanapéra. Majd becsengette inasát, aki észrevette, hogy ural csak nagynehezen lélekkig. Gyorsan orvosért küldött, de mire *Korányi* Frigyes professzor megérkezett, *Vörösmarty* Béla már halva volt. *Korányi* és segédorvos, dr. *Kövessey* élesztési kísérleteket tettek, de hiába. Konstatálták, hogy a beteg szívvelhűdés ölte meg.

A halálesetről még az éjjel értesítették *Szék* Kálmánt és feleségét, *Vörösmarty* Ilonát, az elhunyt nővérét, akik jelenleg Rátóton vannak. Ugyanacsak értesítették *Szabó* Miklóst, a Kuria elnökét is. *Vörösmarty* Béla halála hírére a Kuria palotájára, a Nemzeti Kaszinóra, Országos Kaszinóra és az összes bírósági épületekre kifizették a gyászlobogót. A végfiszteség iránt még intézkedés nem történt, mert várják a család intézkedéseit.

Vörösmarty Béla Budapesten született 1844. április 23-án. Apja, *Vörösmarty* Mihály halála után gyámjának, *Deák* Ferencnek gondozása alatt végezte középiskolait és a jogot Budapesten. Majd joggyakornok lett a királyi táblánál és onnan mint fogalmazó a semmitő-székhez került. Az ügyvédi vizsga letétele után kinevezték bírónak a budapesti királyi törvényszékhez. 1876-ban a budapesti királyi tábla bírāja lett és a polgári, valamint a büntető tanács bírjaként működött. 1887-ben a Kuria bírāja, 1892-ben

táblai tanácselnök lett. Erdély Sándor igazság-miniszterrel való kinevezetése után *Vörösmarty* az ő helyébe jutott Győrbe, mint az ottani tábla elnöke. A győri táblát valóságos mintaintézményre fejlesztette. 1895-ben az igazságügyminisztérium államtitkárává nevezték ki. Ebben a minőségében eleinte kormányzati ügyekkel foglalkozott, később a politikai államtitkári teendőket vállalta el és így a képviselőháznak is tagja lett, mint a nyitra-zsám-bokréti kerület képviselője. A minisztériumban különösen a kodifikációs munkákban kiváló részt vett és az elkészített javaslatok ankéti tárgyalásában bőven érvényesítette, jogtudományát, bírói pályáján szerzett gazdag tapasztalatait. Több nagyfontosságú reform előkészítését is kezdeményezte. 1901. őszén *Czorda* Bódog nyugalomba vonulása után a Kuria másod-elnökévé nevezték ki, mint ilyen a főrendiház-nak is tagja volt.

SZÍNHÁZ, ZENE

**** Eladott menyasszony.** *Arányi* Dezső hazajöttével az Opera játérendjéről száműzött szép daljátékok is lassankint visszatérnek. Vasárnap este *Smetana* *Eladott menyasszony*ához volt szerencsénk, a magasb nővére emelt, nemesebb formákba öntött cseh nemzeti zenének ehhez a gyöngyéhez, a gyönyörű melódiáknak ehhez a gazdag forrásához. *Arányi* Dezső most még frissebben, zamatosabban énekl *Hans* szerepét, mint öt évvel ezelőtt. Játékában is több a bensőség, több a népiesen naív, több az igazi, egészséges vidámság. A közönségnek nagyon tetszett ez a visszatért cseh legény és minden hálásabb énekszám után zajosan tört ki a taps. Az opera részben új szereposztással került színre. Legnehezebb feladata volt *Kornának*, aki *Keccal* szerepét vette át, de megbirkózott a nehéz feladattal és a felsült házasságszerző komikumát énekben és játékban jól fejtezte ki. Nagy hasznavehetőségét *Szántó* Lili kisasszony Ágnes szerepében is bebizonyította. A nyafka *Vencelkét* *Gábor* tette mulatságossá.

**** Cyrano de Bergerac.** *Cyrano* magyar fordításának a hatásáról számos üdvözlőlével tesz tanúságot. A legutóbbi *Cyrano*-előadás kapcsán *Werner* Gyula országgyűlési képviselő, az *Anteusz* szerzője, a következő sorokat intézte *Arányi* Emilhez: „Tisztelet uram! Meg is néztem a Nemzeti Színházban, el is olvastam a magyar *Cyranót*, méltó fordítását a világhírű eredetinek. Szükségem érzem, hogy azért az igazi nagy gyönyörűségért, amelyet nekem a remek, mesteri fordítás szerzett, köszönetet mondjak önnek. *Don Juan* óta nem ültettek át ily szerkesével hazai talajba idegen szerzőt. Egy gyökérszála sincs megsejtve, egy galylya sincs elhervadva; értékes gyümölcséből, színéből, illatából, üde bájából semmi sem veszett el. Szívemből üdvözlőmet önt érte. Igaz tisztelettel őszinte híve *Werner* Gyula.“

IRODALOM

O A polgári törvénykönyv előkészítése.

Az igazságügyminisztériumban a polgári törvénykönyv kidolgozására szervezett állandó bizottság vezetése me bocsátotta közé a tervezet további tárgyalását előkészítő fölöadmánynak és a tervezet vonatkozó biralmi anyagnak harmadik kötetét, amely a tervezet családjogi részének feldolgozását fejezi be és a szülő és a törvényes gyermek jogviszonyaira, valamint a gyámságra és gondnokságra vonatkozó részeket tartalmazza. E részek köréből a fölöadmány 24 alapvető fontosságú elvi kérdést tárgyal. Ezek közül a gyermekek vallásos neveléséről szóló kérdéshez dr. *K. Kovács* Gyula udvari tanácsos, egyetemi tanár, tanácskozó tagnak a vezetőség felkérésére előterjesztett részletes szakvéleménye csatlakozik. A munkálat további, a dologjogot tárgyzó kötet a tél folyamán fog megjelenni. A most megjelent kötet *Grill* K. udvari könyvkereskedésben kapható.

○ **Bánók, Andrásék.** Ez a címe *Gyarmathy* Zsigáné legújabb regényének. A székelypépet alapos ismerőjének e regénye a jellemfestés és meseszövevényes kiváló alkotása. A nemeslelkű *Bán gróf* család s a keményfejű köznemesi *András* család tragikus történetét tárgyalta a regény színes, csillogó nyelven. A regényt az *Érdekes könyvtár* kiadóhivatala (Budapest, V., Kálmán-utca 2.) adta ki izléses kiállításban, szép címborítékban. Ára 1 korona.

○ **A Nemzeti Sport** mai számának vezérlékében az olympiai versenyek tanulságaival foglalkozik. A vívásrovat a bécsi vívóversenyt tervezetnek ránc magyarokra nézve sérelmes pontjait támogatja s közli a MAFC. által kiírandó országos főiskolai kard- és vitórajnoki versenyek tervét. A football rovat szakzerü s terjedelmes tudósításai mellett még az Ifjúsági Labdarugó Szövetség hivatalos közleményét is tartalmazza. Érdekes athletikai torna-, evezés-, kerékpár-, lawn-tennis-, céllövészet-, ló-sport rovatok és nagyérdemű hivatalos közlemények töltik be a csinos kiállítású lapot.

Nyilttér.

FRANCOIS
TRANSYLVANIA
SEC.

(Az e rovat alatt közöltöknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

SPORT

• **Prix du conseil municipal.** Párisból táviratozzák: A mai longchamps-i versenyen a *Prix du conseil municipal* Presto francia ló nyerte el. Második lett az angol *Pretyloty*.

A budapesti lóversenyek.

— Tizedik nap. —

Budapest, október 9.

Az eső a meeting utolsóelőtti napjának sem kegyelmezett s így dacára, hogy ma futották a Szent-László díjat csak kevesen jelentek meg a turf-on. A bevezető futamban nagy csalódás érte a fogadókat, amennyiben az erősen fogadott Cassandrát, megelőzte az eddig mindig rosszul futott Zsedényi. A második futamban Freyer starter ismét vagy egy órahosszat ügyetlenkedett, amíg utnak indította a mezőnyt, melyből Amie került ki győztesként. A Szent-László díjat megelőzőleg egy kis izgalmon mentek át az előfogatok, mert híre kelt, hogy Patience nem indul. Annál nagyobb volt azonban az öröm, amikor a kedvenc ló számát kitétték a jelző-táblákra és ugyancsak fokozódott ez az érzés, amikor mint első száguldott át a célvonalon. Patience mai futása igazi nagy lóvá avatta, mely számára az Ausztriai díj ugyszólván máris le van futva. A második helyet a pompás formában levő Planner-istálló másik küldöttje Elegius foglalta el, míg a többi résztvevő mi szerepet sem játszott a futamban.

A részletes eredmény a következő:

I. **Eladőverseny.** Díj 2000 korona. Távolság 1600 méter. Mr. Lincoln *Zsedényi* (Lewis) első, Gallium (Tara) második, Cassandra (Pretzner) harmadik. Több ló nem futott. Totalizátor: 10 : 34.

II. **Kétőcsök eladőversenye.** Díj 2000 K. Távolság 1000 méter. Gróf Sigray A. *Amieja* (Krouzil) első, Senki többet (Pretzner) második, Mind me (Rothfus) harmadik, azután Neveletlen, Toilette, Achilleon, Mente. Totalizátor: 10 : 26. Helyrefogadások: I. 50 : 64. II. 50 : 70. III. 50 : 68.

III. **Szent László-díj.** Díj 32.000 korona az 1-nek, 6000 korona a 2-nak, 2000 korona a 3-nak és 2000 korona a győztes tenyésztőjének. Gróf Festetich T. *Patiencea* (Huxtable R.) első, Megint (Janek) második, Horkay (Bonta) harmadik, azután *Buddhist*, *Likypia*, *Náday*,

Jugurtha. Totalizátor: 10 : 18. Helyrefogadások: I. 50 : 68. II. 50 : 90. III. 50 : 94.

IV. **Nyeretlen eladó kétőcsök handicapja.** Díj 2000 korona. Távolság 900 méter. Schosberger L. *Tornyája* (Aylin) első, Mary (Cleminson) második, Virgona (Krouzil) harmadik. Azután: Biberach, Szende, Jakab. Totalizátor: 10 : 26. Helyrefogadások: I. 50 : 76. II. 50 : 116.

V. **Welter-handicap.** Díj 3000 korona. Távolság 1000 méter. Gróf Bathány Elemér *Ormódja* (Huxtable) első, Pro Gaiety (Baines) második, Voltaire (Bocskai) harmadik, azután Nugomoro, Salute, Charmant, Béla, Ezaz, Biri, Gute Gabe, Rotherbon. Totalizátor: 10 : 35. Helyrefogadások: I. 50 : 102. II. 50 : 92. III. 50 : 168.

VI. **Kétőcsök versenye.** Díj 3000 korona. Távolság 1400 méter. Gróf Festetich T. *Benvenutoja* (Huxtable) első, Galanterie (Martinkovics) második, Ceductor (Bonta) harmadik, azután Isar, Ratibor, Karikás, Tároगतó, Mákvirág, Ganelon. Totalizátor: 10 : 40. Helyrefogadások: I. 50 : 104. II. 50 : 306. III. 50 : 194.

TÁVIRATOK

Ugron Gábor Szentesen.

Szentesen, október 9.

Molnár Jenő vasárnap tartotta meg beszámolóját Szentesen, amelyre Ugron Gábor is elkísérte, hogy válaszoljon Tisza István gesztű levelére. Molnár Jenő mintegy 10 ezer választó előtt számolt be az elmúlt nagy politikai harcokról, majd áttért Tisza István nyílt levelének a méltatására. A miniszterelnök mesterségesen akar harcot előidézni, hogy a képviselőházat feloszlatassa. Reméli azonban, hogy ez a merénylet egy csatasorba állítja az ellenzékét, amely addig fog közdeni, míg a kormány helyéről el nem mozdítja.

Utána Ugron Gábor beszélt, aki hevesen támadta a miniszterelnököt, kit szószegéssel vádol, mert amikor az ellenzék leszerelt, Tisza is megígérte, hogy a házszabályok módosítását elejti.

Tisza azért akarja a házszabálymódosítást, hogy új választást rendezhessen és azokat, a képviselőket, akiknek a szája nem a zsebük-nél nyílik, kiirihassa a képviselőházból.

Tisza István grófnak ezzel v lépéssel messze kiható tervei vannak. A miniszterelnök pártja 30—35 tagjának terjesztette elő ezeket a terveket, amelyek nemzeti jogainknak olyan megtépázását, nemzetközgazdasági érdekeink olyan kiszípolozását tartalmazza, hogy mindössze öt ember ígérte meg föltétlen támogatását. A miniszterelnök az ország törvényeit olyan módon akarja kezelni, hogy az osztrák császár akaratára a magyar alkotmány fölé kerüljön. Kéri az egész ország választó közönségét, utasítsa képviselőit, hogy Tiszát minden eszközzel akadályozza meg gonosz terve kivitelében.

A Dreyfus-ügy.

Páris, október 9. *Rollin* ezredest, valamint *D'Auriche*, *François* és *Marschall* századosokat, akiket rövid ideje ideiglenesen szabadlábra helyeztek, ismét letartóztatták. Ez újabb letartóztatásuk oka ismeretlen.

A lippei trónviszály.

Lage (Lippe), október 9. Egy 2000 főnyi népgyűlés a régensség kérdésére vonatkozólag határozatot hozott, amelyben kijelentik, hogy a régensségre vonatkozó törvény minden megtámadását, mint a milyen *Vilmos* császár táviratában és a *Schaumburg-féle* évásban foglaltakat, az állam szuverenitásába való sajnálatos beavatkozásnak tekintenek. Elismerik a kormány hator magatartását, helyeslik a kormányának a szövetségi tanácshoz intézett indítványát és kéri az országgyűlést, csatlakozzék ehhez az indítványhoz. Magukéva teszik továbbá a kormánynak a régenségi törvény kiegészítésére vonatkozó javaslatát s kéri az országgyűlést, hogy azt törvényerőre emelje. Míttán hódoló táviratot intéztek a régens-grófnak, a gyűlést *Vilmos* császár és a *régens-gróf* éltetésével berekesztették.

KÜLÖNFÉLÉK

Őszi divat.

A hideg évszak hadüzenete megtörtént és hozzánk is elért már. Lehullott az első őszi eső, utána metsző szél söpörte végig a főváros utcáit. Nyomában zörögve kavarodtak a fákról lehullott egyes falevelek, melyeket a házak és kőfalak közé ékelt törzsön még meghagyott az idej nyár perzselő heve. Az utcasarkokra kiültek a gesztenyesütő-asszonyok és a színházakban megkezdődött a „szezon.” A természet nagy elmúlását, téli álmanák közelgését a fővárosban premiérlától forró esték jelölik.

Es mégis mintha a főváros ezidén a természet szeszélye szerint alakulna. Mintha hatáskörét a maga kifejező voltában kiterjesztené arra, ami az utca képeknek jellegét megadja: a női divatra. Azt látjuk, hogy az idej őszi és téli divat erős visszahatása az idej, rendkívül forró nyárnak. Oly komoly védekezéseket látunk az ő részéről, amelyek valóságos szibériai télre engednek következtetni.

Ennek jeleit főleg abban ismerjük, fel, hogy a téli divat világában elsőrangú szerepet játszik a szőrme. Prém, ahová nézünk! Ez lesz a ruhák, kalapok díszje, a kabátok anyaga — természetesen a célnak megfelelő, különböző változatokban alkalmazva. A prém divatját már a mult télen is ismertük, de a divatnak gondja van rá, hogy minden esztendőben oly nagy és szembetűnő változásokkal lépjen meg bennünket, amelyek tisztára lehetetlennek teszik, hogy mult évi kabátunkat minden igazítás nélkül ezidén is viselhesük.

Igy például a vakondprém, a mult esztendő divatjának e felkapott és a szentációig pártfogolt kedvence, ezidén határozottan másodrangú szereplővé süllyedt. Helyét pedig a hódrém foglalta el, melynek hasonló a színe, a szőrmeje ellenben sokkal puhább és sűrűbb. Az ebből készült boleroikon kis lebbenyeket látunk, szegélyüket keskeny arany- vagy ezüstszinűrok adják, míg elől kedves, kis fantasie-gombokkal csukódnak.

A délutáni látogatások viselete a vidra- és breitschwanz-kabát lesz. Egyszerűen szabva, redingote- vagy gallérmódban — csakis kevés világos posztórátéttel vagy himzessel díszítve — rendkívül praktikusak és tartósak. Viszont gyönyörű brokátokkal és drága antik csipkével egyenesen olyan kabátok készülnek belőlük, melyeket csak saját fogattal bír, elegáns asszonyok vásárolnak meg, mert különben izléstelen és helytelenül alkalmazott fényűzésnek értelmeznek őket. A huzprém — mely éppoly selymes, mint a hattyuprém vagy talán még annál is selymesebb — gyönyörű fehér árnyalatokkal szolgál. Velencei vagy athenoni csipkével díszített fehér ruha nyakát aranybarna hűzgallérral szegélyezik és ez esodás hatást kelt.

A tél folyamán sűrűn látni fogjuk a teljesen egy színbe öltözött női alakokat. Képzeliük el például, hogy a téli zimankós napon, amikor ugyancsak érezzük a hideg évszak zordonságát, megjelen szemünk előtt egy nő, a lába hegyétől a kalapja köcsagjáig fénytelen, lágy szürkeébe öltözve. A distingválit elegancia és lebilincselő poézis jelképének fogjuk elismerni.

A karmantyuk igen nagyok, mondhatni óriásiak és a szertelenségig extravagánssá lesznek. Nélkülözhetetlen kellékük a többi között, hogy tele legyenek tüzdelve virággal és egész hullámokban omoljanak ki belőlük a csipkeredők vagy a prém színében tartott selym-muszlin fodrok.

A mult esztendőben oly kedvelt hermelin nyakbavetőknek kissé hátréba szorítják a róka-prém-ből szabott kisebb-nagyobb gallérok. Ez a divathölgyek finom distinkciójának eredménye. A hermelin vagyis hölgymentét utánzata többé-kevésbé oly sikerült, hogy az igazítól megkülönböztetni alig lehet. Viszont a róka-prém utánzatát a laikus szem is első tekintetre meglátja. Ime az izlés arisztokráciája!

Ötletes és fess újdonságként üdvözöljük ama hosszú, különálló lebbenyeket. A bolero-khoz készülnek ezek, még pedig rákapcsolható formában. Így aztán tetszés szerint bolerót vagy lebbenyest kabátot csinálhatunk egy és ugyanazon felöltőből. Az elmés ötlet nagy méltánylásra fog találni az öltözék változatosságát kedvelő hölgyek körében. Ezek pedig — tudtommal — nagyon sokan vannak.

A kabátok formáját illetőleg azt mondhatjuk, hogy a teljesen teethez álló, hosszú lebbe-

nyes kabátok a legnagyobb elszántsággal küzdenek az egyeduralomért. A csábítás nagy, mert karcsu természetű ki ne dicsekednek szivesen. De viszont — hála istennek — sokan vannak, akiket a sors alacsonynak vagy gömbölyűnek tartottak, ezeknek nagy táborából kerül a testhezillő kabát ellenségeinek táborába. És minden bühság dacára nagy azoknak is a száma, akik ennél előbbre helyezik a kényelmüket és hívek maradnak a bő kabáthoz.

A divat különben a nőknek eme csoportjáról is bőkezűen gondoskodik. A bő kabátok ötletes, kedves kivitelben készülnek. Többnyire félbővek, félrövidék. Szegélyük színes, olykor világos posztó, rátémunkával vagy zsinórozással. A gombok rendszerint művészi kivitelű mutatnak, olykor zománc- vagy mozaikmunkát is.

Átmeneti ruhának Páris hölgyei sűrűn viselik a fehér posztóöltözéket. Amilyen kedves, épp oly fényűző viselet ez a szénporral telített fővárosokban azok számára, akik nem járnak állandóan fogaton. Akiknek ellenben a sors ezt az utóbbi kényelmet lehetővé tette, azok fehér posztónál szebbet nem viselhetnek. E ruhákhoz hosszú, lebbenyés kabát tartozik, melyet telehimeznek — mondjuk — fehér szőlőfürtökkel. Az alj szegélyét is ez a himzett minta adja, míg a derekát pótló selyemzubbony csipkével van dúsán átörve. Már így elmondva is rendkívül szépek tűnik fel egy ilyen ruha, megvalósítva pedig egyszerűen elragadó.

s. b.

Japán fejlődése.

Írta: Ito Hirobumi márkí.

A legelső japán ember voltam, aki külföldi országokat fölkeresett. 1863-ban határoztam el, hogy hazám törvényei ellenére, amelyek akkor még tiltották, hogy a mikádó alattvalói külföldre menjenek, megszőköm Sanghaiból. Lelkemben élt a hit, hogy a nyugati civilizáció nélkül hazám jövője nincs biztosítva s hogy nyugot-európai műveltség nélkül el kell pusztulnunk a népek versenyében. Japánunk tehát művelt országgá kellett válnia, ha élni akart s e műveltség kivül szükséges volt olyan törvényekre is, amelyek a kor színvonalán állanak. E törvények nélkül — úgy véltem — nem lehet az idegen hatalmakkal való szerződések kötése sem gondolni s valóban, hosszú ideig minden igyekeztünk arra irányult, hogy modern törvényeket hozzunk. Fejlődésünk történetében főleg két esemény bír nagy fontossággal. Az egyik az ország kormányformájának megváltozása, a másik a japán-kínai háború. Japán a legalkotmánytalannabb ország volt a világon s mi sem volt nehezebb, mint múltjának romjaira új alkotmányt építeni. E nehézségeket azonban csodálatosképpen mégis legyőztük s nem kis érdemünk, hogy az új alkotmánynak már első koncepciója is annyira sikerült, hogy azóta sem kellett rajta változtatni. Minden változtatás arra redukálódik csupán, hogy a választások titkosan történnek s hogy olyan intézkedéseket léptetünk életbe, amelyek lehetővé teszik a kereskedelem és ipar lehető legteljesb képviselését.

Az én törekvésem elsősorban odairányultak, hogy lehetőleg erős flottát és erős hadsereget fejlesszünk. A flottánk szaporítására vonatkozó terveink 1895-ben készültek, tehát a kínai háborút után. Azt hiszem, felesleges bővebben ismertetnem tengeri haderőnk és tengeri katonaságunkat. Európa ismert öket és kénytelen elismerni, hogy magas színvonalon állanak. Szárazföldi hadseregünket csak nemrégiben szaporítottuk úgy, hogy ma ötszáz ezer embert számlál. Ámbar a háború már eddig is igazolta, hogy kiképzés és harcokésztség dolgában ez a hadsereg megfelel a hozzáfűrt várakozásoknak, mégis nem szűnik meg arra gondolni, hogy hadseregünket tovább fogjuk fejleszteni.

Kereskedelmi és ipari tekintetben Japán figyei rendben vannak. Bátran mondhatjuk, hogy Japán a messze Kelet kereskedelmét kezében tartja. Az ország gazdag terményekben és főleg széntermékben gazdag. Igaz ugyan, hogy a szén nem mindenütt elsőrendű minőségű, de a nagy mennyiségű paralizálja a minőségbeli hiányokat. Széntelepeinken kívül nagy és gazdag petróleumforrásaink vannak és vastelepeink sem az utolsók. Japán pénzügyi viszonyai is sokkal jobbak, mint ahogy általában gondolják. Mielőtt az 1900—1901-iki év gazdasági hátrányai kiegyenlítődnek, Japán e téren is erősen fog fejlődni.

Fejlődésünk történetében mindezek a dolgok

felette fontosak ugyan, de szinte elhomályosulnak azon érdemek mellett, amelyeket a császár szerzett hazánk fejlődése körül. A császári akarat mindig vezérelőleg volt a nemzetnek. A császár adta meg Japánnak azokat a módokat, amelyek, által azaz lett, aminek ma Európa ismert. Van-e a Keleten állam, amelyben akkora szabadság van, mint nálunk? Van-e olyan, amelyben az idegenek épp olyan védelemben részesülnek, mint az alattvalók? Ki mondhatja, hogy ez az ország nem halad egyenesen és bátran az igazi civilizáció útjain és ki hisheti el, hogy idegen beavatkozásra van szükség, hogy ezen az uton eredményeket tudjon elérni?

— Bismarck Herbert szerelme. A vaskancellár nemrégiben elhunyt fiának, Bismarck Herberenek múltjából külföldi források nyomán, a magyar lapok is elmondták egy regényes szerelmét Carolath hercegnével. Bismarck Herbert tudvalegoleg megszőktette a hercegnét férjétől és feleségül is akarta venni, de apja addig küzdött e házasság ellen, míg végre sikerült is meghusitania. Bismarck kancellár barátjának, Bleichröder titkos tanácsosnak egy bizalmasa most elmondja, hogyan sikerült a hercegnét rávenni, hogy Bismarck Herbertről mondjon le. Bleichröder titkos tanácsos, Bismarck kancellár egyik legbizalmasabb barátja, magára vállalta Bismarck Herbert herceg ügyének rendezését, mert látta, hogy a vaskancellárt mennyire megtörte fiának szerencsétlen házassági terve. E célból egy bizalmas emberét akarta Velencébe küldeni, ahol Carolath hercegné akkor tartózkodott. Bleichröder bizalmasát előbb Bismarckhoz küldte, aki egy, a hercegnéhez címzett levelet adott át neki, amelyben a vaskancellár kijelenti, hogy fiát címétől és majoritásától megfosztja, ha elvált aszszonyt vesz feleségül. Bismarck herceg valóságosan könnyezett, amikor fiáról beszélt. Bleichröder bizalmasa a levéllel Velencébe utazott, hogy a hercegnének átadja a levelet. A hercegné betegeskedett s ezért Bleichröder embere csak a hercegné barátjánál, Goetzen grófnál beszélhetett. Carolath hercegné a grófné által azt üzenté neki, hogy a kancellár levelét nem fogadja el. Berlinből Bleichröder bizalmasa erre azt az utasítást kapta, hogy ha ismételtelen nem sikerül a levelet a hercegnéhez eljuttatni, tegye postára s küldje el ajánlván. Véletlenül azonban Velencében az illető megismerkedett egy asszonnyal, aki Carolath hercegné is ismerte s neki köszönhető, hogy a tervezett házasság nem történt meg. Közben ugyanis Bismarck Herbert herceg atyjának kívánságára beleegyezett abba, hogy a dolgotlall fejlesztendeig vár. Ezt az időt Bleichröder embere jól felhasználta arra, hogy a kancellár levelét a hercegnéhez eljuttassa s rávegye a hercegnét arra, hogy Bismarck Herbertről szakítson. Bismarck kancellár halálából Bleichröder meg akarta hívatni az urakházába s bizalmasát pedig ki akarta tüntetni. De Bismarck Herbertről kijelentette, hogy ha atyja ezt a tervét megvalósítja, akkor elhagyja az atyai házat és mégis nőül veszi a hercegnét.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

Pontos előfizető. 1. A legrégibb gyufa az 1815-ben föltalált Congrev-féle. A hozzá szükséges kénsvat aszszeszettel bevont kis palackokban tartották. 1832-ben készítette Trevani és Romer bécsi cég az első, dörzsölés által meggyülő gyufát klórsavas káliumból és antimonkéngéből. 1833—35-ben terjedt el a foszfor-gyufa, amelyet a debreczeni születésű Irinyi János talált föl. Ezt a találmányt Romer szabadalmaztatta és forgalomba hozta. A mérges, sárga foszfort újabbban az alkalannal, vörös foszforral helyettesítik (svéd gyufa). 2. A címe: főtisztalendőség. — 315.653. számú előfizető. Tegyen jelentést az iparhatóság-ról. — Idus, Kedves, szimpatikus sóhajtás, de csak úgy házi használatra felel meg. — F. B. Sarajevo. 1. Egy évtizede, hogy tul van rajta. 2. Köszönjük, de el vágunk látva. — Dr. R. J. Név László írt egy idegővő részletes tanulmányt. A művek esztétikai becsülését illetőleg a legfőbb magyar essay a Péterffy Jenő. — K. M. Méltóságosak a lapszámot megírni, másképp nem intézkedhetünk. — Csöndes. Nem szükséges bejelenteni. Az idő: délelőtt 11—12 között. Egy-két héten belül szöktak viszonzni. — Régi elő-

fizető. Mindakét jelző jogosít, mert különösen jelzők dolgában az átvitt értelemnek bő tere van. — L. S. Budapest. A viszonyok közelebbi ismerete nélkül nem lehet a helyzetet kellőképp ismerlegelni. — G. D. K. Országos izraelita elemi iskolai tanítóképző: Budapest VIII. Rökk Szilárd-utca 26. szám. — N. J. S. K. Cégek megbízhatóságáról helyütt, a legnagyobb sajnálatunkra, nem nyilatkozhatunk. — J. R. Orvossal beszélje meg. — Egy régi előfizető. Az ind főlofta szerint az ősanagy három különböző eldobható áll, a három gunából. Az első Szattva (jóság); a második Radsasz (szenvedély); a harmadik Tamasz (sötétség). A teremtés úgy történik, hogy a három guna egyensulya megzavartatik, egyik vagy másik túlhatalomra törekszik. — F. N. A fűrdőigazgatóság készséggel rendelkezésére áll. — Egy előfizető. A Kereskedelmi Múzeum (Váci-körút 32. szám.) hivatalból közli a cínneket. — G. B. Kírkémér. Kérdései nagyon fogasak. Ha az a szerencsétlen ember nem lötte volna főbe magát, okosan cselekedett volna s családjával szemben nem követte volna el azt a vérlázító kegyetlenséget, azt az isten ellen való bünt. Ha nem röpít golyót fejébe s családjának, hitvátságának él: minden józan ember felmenti azért a beszámíthatatlan cselekedetért, hogy amerikai párbajt vívott s nem akadna senki, aki ezért becsületlenül mondta volna. A nyegle párbajlovagok bizonyára párbajképtelenek tartották volna, de csak magukban, ha az illető nem követi el az öngyilkosságot, vele szemben csak egyetlenegy joga volna, nem is jog az, hanem szomorú vállalkozás: figyelmeztetni a fekete golyóra; de bizonyára óvatosan, négy szemközt tenné, mert különben meggyűlöne a baja a büntető-törvénykönyvvel, amely elég súlyos büntetést mérne rá. — Szerelmes leány. 1. Hát éreztesse a nélkül, hogy kimondaná. Hiszen erre száz mód van, amire a szerelmes leányt rávezeti az ösztöne. Az átkarolás, csók természetesen a legbizalmasabb viszony tartozéka és ha egy pár már itt tart, bizony nem nézi az illetet. 2. Ez a családi körülmény nem lehet akadály a egy olyan frigynek, amely különben a szív mélyéből fakad. — Gyöngyvirág. Az, hogy lehet-e barátság leány és fiatalember között, régi-régi probléma és a szerkesztői üzenettől kezdve a regényig és drámáig, az irodalmi műfajok egész ranglétráján keresztülment már. Pierre Veber „Kis pajtás” című darabja is, amelyet most adnak a Vigaszínházban, ezt a kérdést forgatja meg s arra az eredményre jut, hogy a barátság férfi és nő között szerelmere vezet. Ime kérdésére a válasz. — Ozman, Budapest. A budapesti egyetem ifjuság az 1877-iki orosz-török háború alkalmából Ozman basának, a plevnai hősnék vitt díszkardot. — R. D. Amennyiben már nem áll az illető a büntetés hatálya alatt, elvi akadály nincs esetleges kinevezetésének. — Gyimölcs. A vármegyei gazdasági egyesület révén. — Dr. E. A. 1. A központi bélyegraktárban megsemmisítik. 2. Gyűjtés útján jutnak hozzá. — K. M. Kaposvár. Az Orvosok Lapjának szerkesztője (Kerepesi-ut 25. szám.) készséggel ad szakcséri magyarázatot. — 315.586. számú előfizető. A bírói árveréseket a Budapesti Közlöny (Kerepesi-ut 54. szám) közli. Egyes szám ára 60 fillér. — B. M. Anarcs. A Magyar Borkereskedők és Bortermelő Országos Szövetsége (Andrássy-ut) felvilágosítja. — Tiszavirág. Az Idegenforgalmi Vállalat (Vigadó-ter 1.) utbaigazítja. — R. M. Mérföldes beszédeknel többet mond a hallgatás. — Vasut. A Rudolf-rakpart 6. szám alatt lévő igazgatóság nál érdeklődjék. — P. E. K. Válaszbélyeg mellékletével intézzen oda a levelet és megkapja a kért választ. — Előfizető fia. Szót. Még stílusról hibái is vannak. — P. H. Szoboliscs. Tamitói képesítési önkéntességi joggal jár, azonban ha a tanító alkalmazásban van, a két havi nyári szünidőben szolgálhat mint póttartalékos. — K. M. 65. I. Főherceg Albrecht-ut 4. szám alatt lakik. — Szarvasi kaszinó. Cégeket e helyütt nem ajánlnak. — Palota. 1. Asszony is lehet. Abban az esetben, ha nem az, csak vallásos érteleme van az elnevezésnek. 2. Az első Teréz-körút 17. szám alatt lakik. 3. Kap behívót. — K. B. Nagyvárad. Érthetetlen a kérdése. — Alföldi csendő. Felettes hatóságának döntése mérvadás ebben. — K. M. Göncz. Lehetetlen, hogy mi bírói ítéletre vonatkozólag jóslásba becsatkozunk. Mindenesetre forduljon ügyvédhez. — W. Z. Felebbezen. — Ö. S. Fesztő. Az állomásfőnököknek ez kötelessége. — B. Kocsér. Zártkörű esthez klubban nem kell külön engedély. — S. G. Nagy-Hajmós. Törvénybe nem ütözik. — M. J. Lenti. Az 1903-ik évi június 13-iki kereskedelmi miniszteri rendelet értelmében a mindennapi élelmézés körébe tartozó cikkek árusíthatók délelőtti 10 óráig. — 315.653. Nem ütözik törvénybe. — Vitalok. A bérösszeg nagyságától s az esetleges helyi szabályrendelet intézkedésétől függ. — Nelli. 1. A szabadkőművészek célja, hogy terjeszse a szellemi világosságot, hogy küzdjön az előítéletek ellen, ami a lelkeket a rögöz köti. A szövetség tagja lehet minden tisztességes, szepőlően nevelt ember, ha betöltötte 24-ik életévét. Aktív katonatisztek újabb rendelet szerint nem folytathatnak felvételt. Bejutni ajánlás ut-

ján lehet. Jogaik nincsenek a tagoknak, csak kötelességeik. A jelvények páholyok szerint váltakoznak. A magyarországi szimbolikus nagypáholy székhelye Budapesten van. A szabadkőművesség alapítása nem személyhez kötött valami. Mondhatni, hogy a történelmi korszakba nyulnak vissza a gyökerei. 2. Ezerhatszáz korona évi fizetés. — K. A. Telekönnyvi vizsgára azok jelentkezhetnek, akik négy gimnáziumi, real- vagy polgári iskolai osztályt végeztek, valamely telekönnyvi hatóságánál legalább egyévi gyakorlaton voltak és a telekönnyvi vázrajzolásban jártasságot szereztek. A vizsgálatokat a királyi táblánál tartják. Kiterjed a vizsgálat a helyszínelési utasításokra, a telekönnyvi rendelvényre, a vele összefüggő törvényekre és rendeletekre és a telekönnyvi ügyvitelre. A vizsgálathoz, amely díjtalan, a szükséges gyakorlat valamely telekönnyvi hivatalnál szerezhető meg dijnoki iratok minőségben. A segédtelekönnyvezetők évi fizetése a lakáspénzen kívül 1000—1400 korona, a telekönnyvezetők 1600—2600 korona. — 318.998. számú előfzető. A 6. számú gyalogezred három zászlója Bécsben, egy zászlója Egerben állomások. — P. R. P. 1. Szólíthatja így bátran. 2. Ha nincs vele vizitáló viszonyban, egy névjegyvel is elintézhető. Sorsjegyről legközelebb. — M. M. Palánka. A budapesti címjegyzékben nem szerepel ilyen név. — B. V. Ezen az alapon számíthat arra, hogy fölmölkít a hadkötelezettség alól. — K. T. Nem használhatjuk. — Uj-bánya. Attól függ, merre van ragaszkodnak-e a feltételekhez. Valószínű azonban, hogy az ön proposíciója nem ütközik akadályba. — 315.999. számú előfzető. Köszönésmód adott esetben kifogástalan, sőt határozottan hódolatot fejez ki. — G. M. Kolozsvár. Tiszta sor, hogy amit nem rendelt nem köteles elfogadni. — Agárd. A hirdetési rovatra tartozik ez. — S. S. A „Bob herceg” című operett egy indulója. — Tanuló. Ha az első és második osztályanyagból felvételi vizsgát tesz, fölvehetik. — 319.202. számú előfzető. A cs. és kir. keleti akadémia (Bécs, IV., Favoritenstrasse 5. szám); célja a növendékeket a diplomáciai és konzuli pályára előkészíteni. A tanfolyam öt éves és a nyelvézeti, jog- és államtudományi, katonai és nemzetközi kereskedelmi tanfolyamot ölti föl. Az üresedésbe jövő fizetések helyekre vonatkozó pályázatok július és augusztus havában jelennek meg a hivatalos lapban. A kérvények a külügyminisztériumhoz intézendők és az akadémia igazgatóságánál nyújtandók be. A kérvény mellékletei: honossági, születési, egészségi, gimnáziumi érettségi bizonyítvány, továbbá bizonyítvány arról, hogy a pályázó a német és francia nyelvet tudja, végül a szülő vagy gyám nyilatkozata, amely szerint az ellátási költségeket fedezni fogják. Alapítványos helyek csak az első tanév, vagy kivételes esetekben az első félév után nyerhetők el a tanulmányi eredmény alapján. Az évi teljes ellátási költség 2600 korona, amely összeg két részletben fizetendő. Aki a tanfolyamot sikerrel végzi, azt konzulgyakornokká nevezik ki. A fokozatos előlépés során aztán lehet fogalmazó-gyakornok, fogalmazó-titkár, tanácsos; lehet konzul, követ és nagykövet. — Szakincellér. Nagykorúttassa megát, így aztán nehézség nélkül megteheti. — B. A. Karnág. Ha a sajátja, azt tehet, velet, amit akar. — G. A. Miskolcz. Ezek az eljárás költségei. — Szakcs. Fásult, unott, szenteltes: ez az értelem. — V. J. Aló-Galla. Nem szabad. — F. A. Ns. Militics. Ha három év óta nem is volt üszög a buzában azért mégis tessék pácolni a vetőmagot. Az üszögbetegség — mint a Kert című szaklap írja — nemcsak a vetőmaggal, hanem trágyával is kerülhet a földre, mert például érotakarmánnyal felvett üszögspóra a lábasjóság beleiből úgy válik ki, hogy csiraképességéből, jobban mondva fertőzőképességéből mitsem veszít. Ily esélyekkel szemben jó megnyugtató az a gazdának, ha tudja hogy vetőmaggja immunis. — L. J. Kispést. A Luther-utca 3. szám alatt érdeklődhetik. Előreláthatólag azonban nem lesz kérvényének eredménye, mert a létszám be van töltve és előjegyzésben is sokan várnak. — K. Lugos. Fürdő-utca 8. szám alatt lakik. — Lipól. Annak a gimnáziumnak az igazgatója, ahol a különbözőzeti vizsgát letenni óhajtja, hivatalból fölvilágosítja. — Zsipp. Ilyen után felelünk, mert magánéme elkallódott. Ama kéziraton is megcsillan helyével-közzel egy-egy elnás megfigyelés, de egészen véve nem üti meg ami mértékünket. — Tüzér. A 16-ik hadosztály tüzérezred Kassán van. A gyalogsághoz való áthelyezést az egyéves önkéntesek kérelmezhetik. A tiszti rangot nem szerezhetik meg. — Torda 22. 1. Ilyen irányú szavatosságot nem vállalhatunk. 2. A különbözőzeti vizsga után, amely a gimnázium felső négy osztályának több tantárgyára terjed ki, le kell tennie a gimnáziumi, érettségi vizsgálatot. 3. Bármely intézetben. — D. J. M. Gencs. Ha recept nélkül kiadható, árusíthatja. — Dodó. 1. Külföldi címeikkel nem szolgálhatunk. — 2. Dr. Weinmann Fülöp királyi közigazgató (Andrássy-ut 9. szám) kezeli. — Kereskedő. 1. Gyárakban, gépműhelyekben haphat képzettségének megfelelő alkalmazást. 2. Kereskedelmi iskolai érettségivel

mehet az állatorvosi pályára. — Vizsolyi. A határidő még nincs megállapítva. — Bécsi előfzető. A kéredzett jellel Goda szokott írni. — 323.619. számú előfzető. Országos Magyar Kneippgyesület: Budapest, II. Lánchid-utca 2. szám. — Sz. K. Mind olyan dolog, amiben orvos tanácsa a legilletékesebb. — Tapasztalatos anya. Ha a fiatalok szeretik egymást és egyesülések ellen önmaguk nincs kifogása, nincs egyéb hátra, mint várni, míg az illető befejezi pályáját. Az aggodalom, hogy az érzés változhatik, a lányra is érvényes. Ez nem szempont.

Sorsjegyek.

309822. számú előfzető az ügyvédjelölt és joggyakorlók sorsjegyének húzása szeptember 24-ikén volt.

E. Gy. Szászregén. — Sch. F. Tolmanémedi. — F. B. Sávolc. — Sz. M. 3105. — R. P. Kaposvár. — M. Ö. Szaniszló. — F. D. Máranarossziget. — Dr. T. I. Piskoll. — S. A. Győr. — W.-r. S. B.-Prund. — E. I. Gesztely. — V. F. Budapest. — W. I. Dömös. — F. G. Miskolcz. — G. I. Fenéjd. — G. L. Tóvis. — Dr. W.-né. Rohonc. — S. M. Zemplén. — S. I. Szamosújvár. — M. I. Esztergom. — B. H. Pécs. — H. és T. Nagysomkút. — Sz. S. Karancs. — F. I. Kemecse. — Árpádsziget. — K. I. Kapoks. — I. S. Versecz. — T. L. Kistengely. — D. I. Pusztafikol. — K. 100. — 323499. számú előfzető. Sorsjegyek nem nyertek.

Napirend.

Naplár: Hétfő, október 10. Római-katolikus: Borg. Fer. hv. — Protestáns: Gedeon. (szeptember 27.) Kallisztraf. — Zsidó: Mareh. R' Chod. — Napkél: 5 óra 56 perckor. — Nyugszik: 5 óra 5 perckor. — Holdkél: 7 óra 10 perckor reggel. — Nyugszik: 6 óra 6 perckor este.

A miniszterek nem fogadnak. A képviselőház ülése 10 órakor. Könyves Kálmán művészeti szalon (Nagymező-utca 37.) nyitva díjtalanul egész nap.

Osztálysorsjegyek húzása. Kilenc órakor délelőtt. X. nap.

Nemzeti Múzeum. Természettörténi tár. Nyitva 9—2 óráig. Többi tárai megtekinthetők 1 koronáért.

Iparművészeti múzeum zárva. Technológiai iparmúzeum nyitva 9—1-ig. Az Akadémia Goethe-szobája nyitva délelőtt 9 órától 12-ig.

Egyetemi könyvtár zárva. Akadémiai könyvtár nyitva délután 3—7-ig. Muziumi könyvtár nyitva délelőtt 9—4-ig. Az aqumicumú dsádlók és múzeum. Megtekinthetők egész nap III. ker. O-Buda, Külső-Szent-Endreut. Helyérdeklő vasut a Pálffy-térnél. Alattkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér.

KÖZGAZDASÁG

Vásárcsarnok. (Vámos és Bruszt hatósági közvetítői üzleti jelentése.) Az egész héten uralgó esős, kellemetlen időjárás bentiólag hatott az élelmiszer-piac forgalmára, hozatalaink legtöbb cikkből kicsinyek voltak. Részleteiben követezőképp alakult az üzlet: Husfélék: Marhaszabban változatlan az üzlet és csak jömnöségi hátulja kereszt. Ma vidéki marhaszab eleje 50—70, hátulja 60—80 fillért jegyzett 100 kg.-ként minőség szerint. Öltők borjuk iránt az érdeklődés jó, az árak emelkedtek, miért is ajánlhatjuk a rendszeres nagy tételekben való szállítást. Vidéki borju bőrből, hosszan, sulylevonás nélkül 80—106 fillérral volt a forgalomban kg.-ként minőség szerint. Sertések szalonával I. r. 108—112, II. r. 100—104, lehozott sertésűk 100—110 fillér kg.-ként minőség szerint. Juhuk kg.-ja 60—70 fillér. — Füstölthús félék: Sonka hazai 160—180, lapocka 150—160, külföldi 180—200 fillér kg.-ként. — Vadfélék: Szarvas 50—52, dámvad 70—80, vaddisznó 70—90, őz 120—140 fillér kg.-ként. Fogoly párja 200—220, nagy nyulak darabja 220—240 és 100—120 fillér volt. — Élő baromfi nagy tételek érkeznek, ma rántani való csirke 110—140, sütni való 130—170, tyúk 200—220, kacska 200—260, lud sovány 420—500 fillért jegyzett páronként minőség szerint. — Vágott baromfi: Vágott ludak kielégítő mennyiségben érkeznek és habár az árak alacsonyabbak is, a piacra került áru jó vételked mellett gyors elhelyezésre talál. Mai ár teljesen hizott, szépen tisztán kezelt leölt ludakért 100—106 fillér volt kg.-ként minőség szerint, szép poulardok jó áron keresettek. — Tojásban lanya az üzlet, az árak változatlanul magasak, de a vételked sokkal kisebb, mint az előző héten. Ma elsőrendű, friss telt tojás 81.—84.—, apadt tojás 70.—76.—, piszkos 74.—78.— és közép 68.—70.— koronát jegyzett eredeti ladánként. — Tejtermékekben változatlanul nagyon lanya az üzlet, a felhalmozódott készletek még árengedménnyel sem lehet eladni. Ma I. r. szövetkezeti teavaj 170—190, jó friss főzővaj 140—150, friss tén-

turó 12—16 fillér kg.-ként minőség szerint. — Gyümölcsfélékben élnek az üzlet, az érdeklődés jó, különösen száraz szőlő, nemes fajalma és fajkörté nagyon jó áron keresett. Ma a következő árak voltak érvényben: szőlő, mézes fehér 30—36, chasselas I. rendű 40—48, II. rendű 30—36, muskatály 50—60, passatutti 60 fillér kg.-ként. Rétesbe való alma 14—18, törökbalinti 16—28, sóvári 10—16, pogácsa alma 14—18, canadai ranett 16—20, arany ranett 20—30, szercsika 16—20 fillér kilogrammonként minőség szerint. Birsalma 18—30 fillér kg.-ja. Kálmán körte 24—30, császárkörte 30—40, vajkörte I. r. 30—40, apró II. r. 16—24 fillér kg.-ként. Dió 30—40 fillér kg.-ja. — Burgonyából állandóan nagy tételek érkeznek s ma fejlett, egészséges, válogatott fehér 5.—6.—, rózsza 7.—7.25, sárga 8.—8.50 koronát jegyzett mm.-ként vagon-tételben. — Makói faj vöröshagyma 14.—15.—, fokhagyma 28.— korona mm.-ként.

Részletre és készpénzítésre

BUTOR asztalos-, kárpitos-, vas-

Glück József és részbor-műhelyében

VII. ker., Wesselé nyi-utca 41. (A Kórtész-utca sarkán.)

Saját szolid készítmények.

A titkos betegségek alapos gyógyításáról.

Ne sajnálja senki a fáradozást ilyen komoly ügyben, jelentkeztek egyszer személyesen, mert a legujabbban külföldön beszerzett speciális műszerekkel meg a legrégibb betegségeknek is pontosan meg lehet határozni a székhelyét, elterjedését, minőségét, kórokozóját: bármily mélyen fészkelte is be magát a korányag a szervekbe, vagy a test nedvébe. Ezen beható vizsgálat alapján teljes bizottsággal meghatározható a betegségi állapotnak megfelelő, alapos gyógyuláshoz vezető speciális gyógyítási mód is, amelyet mindenki, foglalkozásának megzavarása nélkül, otthon is elvégezhet. Ha valakinek lehetetlen volna megjelenni, akkor csak írja le a baját, amelynek pontos átvizsgálása után megkapja az utasítást és a megfelelő speciális gyógyszereket is — a legnagyobb titoktartás mellett. Leveleibe válaszleveleket mellékeljen. A gyógykezelés befejezése után a leveleket elégetik, vagy kiváratra mindenki visszakapja azokat.

Ilyen tökéletes és hízagpótló hazánkban Dr. Pálóc v. kórházi orvos, specialista, országos híri intézet (Budapest, VII. Kerepesi-ut 10.), ahol jóakarattal, őszintén és lelkiismeretesen kaphat mindenki (ugy férfi, mint nő) a neki életlőrl felvilágosítást, ahol a beteg vére és testnedve megtisztulnak, idegei megerősödnek, az egész szervezet megszabadul a kóranagykótló és lelki kínjai is megszűnnek.

A mindennapi foglalkozás megzavarása nélkül, biztos sikerrel, alaposan és gyorsan gyógyítja már sok év óta Dr. Pálóc az 6 speciális gyógymóddal még a leg elhanyagoltabb esetekben is a bujakórves sebeket, hűgűsög, hólyag-, ideg- és háterinc-bajokat, sérveket, az önfertőzés és szűlisz utóbjait, magömlést, elgyengült férfierőt (impotenciát), kezdődő elmezavart aranyeret, vérbajokat, bőrbetegségeket és a női nemű szerkes minden betegségeit. Nők részére külön vároterem és külön kijárat van. A rendesét Dr. Pálóc önmaga és egyedül végzi naponta délelőtt 10 órától délután 6 óráig (vasárnap déli 12 óráig).

Cím: Dr. Pálóc v. kórházi orvos, specialista, Budapest, VII. Kerepesi-ut 10.

! Olcsóbb, mint bárhol!

Több 100 szoba asztalos- és kárpitoszt

butor

leggyeszteribbölt legismnobbig, mindannyi a legszolidabb és divatos kivitelben, a legjobb munkásoktól készítve, több évi jóállás mellett, hogy jó munkásainak állandó munkát adhasunk, bannalunk olcsó árban eladtuk.

Varga Mihály és Társai

magyar butoripar-társaság,

Budapest, Koronaherceg-utca 2, I. em. (Kigyó-tér sarkán.)

A legujabb butoralbumunkat 1500 mint 300 képpel 60 fillér ellen bérmentve küldjük.

SHINHAZAK.

Hétfő, 1904. október hó 10-én.

M. KIR. OPERAHÁZ

Zárva.

Heti műsor:
Kedden: Fedra.
Szerdán: Mignon.
Csütörtökön: Faust.
Pénteken: Nines előadás.
Szombaton: Bolygó heljéi.
Vasárnap: Örök Robert.

NEMZETI SZINHÁZ

Radnóthyé.

Színház 3 felvonásban.
Személyek:
Radnóthy Kálmán Császár
Radnóthy Margit Márkus E.
Andor Mihály
Olga Hegyesi
Farkas Ádám Szalay
Sajó Pál Szalay
Pincér Faludi
Kezdeté 7 1/2 órákor.

Heti műsor:
Kedden: Julius Caesar.
Szerdán: Radnóthyé.
Csütörtökön: Cytano de Bergerac.
Pénteken: Utazás az övégyes felé.
Szombaton: Radnóthyé.
Vasárnap délután: Vasgát.
Vasárnap este: Cytano de Bergerac.

MAGYAR SZINHÁZ

Az ibolyás lány.

Operette 3 felvonásban.
Személyek:
Bérgy Nikó gróf Tollaj
Az öreg gróf Girtő
Dávid bátyos Seilhay K.
Flóra, a felesége Anday
Maga Rubos
Bovadi Ráthonyi
Mici Szegénygyűri
Poli Lonyai
Kezdeté 7 1/2 órákor.

Heti műsor:
Kedden: Az ibolyás lány.
Szerdán: Az ibolyás lány.
Csütörtökön: Az ibolyás lány.
Pénteken: Az ibolyás lány.
Szombaton: Az ibolyás lány.
Vasárnap délután: A hajók hadjárata.
Vasárnap este: Az ibolyás lány.

URÁNIA SZINHÁZ.

A világ urai.

Kezdeté 7 1/2 órákor.
Heti műsor:
Kedden: A világ urai.
Szerdán: A világ urai.
Csütörtökön: A világ urai.
Pénteken: A világ urai.
Szombaton: A világ urai.

NÉPSZINHÁZ.

Bocaccio.

Nagy operette 3 felvonásban.
Személyek:
Bocaccio Komlószy
Pietro Raskó
Skaldja Pinter
Beatrice Harmath
Lizabéti Páman
Lambortaccio Dary
Flammetta Kovács
Lelofszy Ledófszy
Kezdeté 7 1/2 órákor.

Heti műsor:
Kedden: Bocaccio.
Szerdán: Bocaccio.
Csütörtökön: Bocaccio.
Pénteken: Bocaccio.
Szombaton: Bocaccio.
Vasárnap délután: Tündérlak Magyarban.
Vasárnap este: Bocaccio.

VIGSZINHÁZ

Kis pajtás.

Vígjáték 3 felvonásban.
Személyek:
Jovvenin Hegedüs
Chantalard Fenyvesi
Jean Tany
Bellencontre Vendry
Niki L. Niki L.
Geneviève Harmat H.
Adams Komlószy I.
Juliette Varga A.
Kezdeté 7 1/2 órákor.

KIRÁLY SZINHÁZ

En, Te, Ó!

Operett 3 felvonásban.
Személyek:
Vergy gróf Nemeth
Gabriella Bánó
Cocuy Papp
Millempeus Köröndy
Yolande Bónis
Maxime gróf Szomori
Alcibiás Vésey
Coco Ferenczy
Mach Gyöngyi
Milly Fedák
Ysabeau Barcsy
Kezdeté 7 1/2 órákor.

Heti műsor:
Kedden: Szép mosóné.
Szerdán: Szép mosóné.
Csütörtökön: Le père Lebonnard.
Pénteken: A törvénytelen apa.
Szombaton: A törvénytelen apa.
Vasárnap: Szép mosóné.
Vasárnap este: A törvénytelen apa.

PARAZK SZESZ

ELSŐ ALFÖLDI COGNAGGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

KECSKEMÉTEN. GIYÁRTMANYA

Kapható Budapest: GYARMATHY G., IV., Calvin-tér 1. VOGEL GYULA VI., Andrássy-ut 29 és vidéken minden előkelő fűszer- és csemege-üzletben.

Baromfienyésztési

Összes tudnivalót kiadónak lementet Hreblyaynak 83 baromfienyésztési munkája. Kapható „Baromfienyésztés” honlap szerkesztésén az Országos Rakodóegyesület 1 koronáért.

Szűléstűzők

vidéken tisztaságos mellékgyógyászatot szerzőknek. Ajánlatok „Könyv” címre Budapest főposta részlete.

Úraságok

által beraktározott és viszszaadott 20 halászóra, 13 ebédre és többféle szalonnabevételre, valamint képek, csipkék, tükrök, dísz tárgyak rendkívül olcsó árban eladottak; ugyisint valódi szőnyegek és zongorák is. Beraktározási vállalat, Zoltán-utca 10. I. em.

Gondnok

és ellenőrzés. Felhívás: Készítendő az Országos Pályázati Közlöny mai számában. Száma 40 filler. Kiadói: Budapest, József-körút 9. 10261

Kertészek

keresetnek. Feltehetően olvasható az Országos Pályázati Közlöny mai számában. Száma 40 filler. Kiadói: Budapest, József-körút 9. 10261

Hirdetmény.

A Budapesti Kölesönös Takaré- és Hitelszövetkezet VIII. Berzsenyi-utca 4. szám I. em. f. évi október hó 29-én délelőtt 11 órákor tartja III-ik évi rendes közgyűlést, melyre a szövetkezet tisztelt tagjai ezennel meghívottak. — Napirend: 1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése a lefolyt év üzleti eredményéről. 2. Az igazgatóság által megállapított mérleg előterjesztése s annak jóváhagyása. 3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadására. 4. Igazgatósági tagválasztása. 5. A felügyelő-bizottság 3. rendes és 2. póttagjának megválasztása. 6. A választmány 12. rendes és 3. póttagjának megválasztása. 7. Esetleges indítványok.

Méregszámla:

Vagyoni. Leszámlált váltók 22.465.— K. Igatlan 138.— K. M. kir. postatakarékpénztár 111.52.— K. Leltár értéke leírás után 1298.66 K. Általános átlományi számla 144.— K. Pénztárkezelő 1869.82 K. Összesen 26.431.— K. — Teher: Törzsszámla leírás után 18.795.94 K. Hitelezők számlája 5060.— K. Visszeszámlált váltók 1000.— Átlományi kamatszámja 549.— K. Kézfőlelek számlája 182.06 K. Összesen 26.431.— K. — Nyereség- és veszteségszámla: Tartozik: Szervezési költségszámla 1476.— K. Postaköltségszámla 87.85 K. Lakbirtokszámla 602.67 K. Igényelt költségszámla 462.26 K. Hirdetési költségszámla 83.09 K. Adók és illetékek számlája 1592.90 K. Általános költségszámla 1458.51 K. Tiszteletdíjszámla 2558.— K. Kézfőlelek leírások 6496.79 K. Összesen 15.412.57 K. Követel: Átlományi díjszámla 26.— K. Kamatszámja 5.18 K. Intézkedési számla 61.10 K. Tagsági könyvszámla 99.— Beirattási díjszámla 198.— K. Váltókamatszámja 1567.50 K. Nyomatványdíjszámla 210.87 K. Kezelési költségszámla 210.87 K. Készenléti díjszámla 688.44 K. Tartékalkap leírásért 6724.05 K. Törzsi jelölésért 821.29 K. Összesen 15.412.57 K.

Forgalmi kimutatás:

Kihelyezve volt a múlt év végén 50.190.— K. folyósítottat az év folyamán 56.045.— K. Összesen 116.235.— K. Ebből visszafizettetett az évben 59.100.— K. maradt az év végén 27.135.— K. Leírva a behajtásban 3670.— K. maradt az év végén kölcsönállomány 25.465 K. Törzsbetétek: A múlt év végén volt 31.019.20 K. az év folyamán befizetett 22.064.51 K. Összesen 53.083.71 K. Ebből visszafizettetett az évben 25.686.51 K. az év végén volt 27.417.20 K. ebből vesztésre leírva 8621.26 K. az év végén maradt 18.795.94 K. — Utelérteszt: A múlt év végén 1390 tag 2398 üzletessel. Beleptt az év folyamán 165 tag 337 üzletessel. Összesen 1758 tag 2743 üzletessel. Kileptt az év folyamán 1918 tag 2159 üzletessel, maradt az év végén állomány 240 tag 984 üzletessel.

FOGAK

szépséges nélkül, 3 koronától. — Az általunk készített és Párisban első díjat nyert fogorvosok azonnal megszokhatók és rágszita kitűnően használható. Regi fogorvosok atalaktatnak. — Vidékek 12 óra alatt letelegetnek. 10 évi jótállással.

Fogorvosi intézet:

BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 50. I. em.

Fogorvos: FÖFFLER EMIL. Technikai főnök: GROSSMANN S. Tartós plombák 3 koronától, foghúzás érzéstelenítés 2 koronáért. Fogad: reggel 8-tól este 8-ig. Vasár- és ünneppnapokon is. — Mérés- és készlet árak. — Resztöltéskészítés is.

Elegáns blouzokat készítek

a hölgyek által hozott kelmékből 1 forinttól, pongyolákból 2 forint 50 krajcártól, aljakat 4 forinttól kezdve legfinomabb kivitelű, kellemes, dús- és választékban.

HOLCZER, Ó-utca 29.

Magyarnak Pécs, Németnek Bécs.

No küldjék pénztunkot külföldre.

BUTOR

felülnő olcsó és jó kivitelű részletek és készpénzért nagy választékban

GONDA S.

butoraktárban, István-tér 7.

TITKOS

betegségek ellen legjobb szer a

„TRIAS“

3-3 napi befecskendéssel a folyást utólag és fájdalom nélkül felgyógyulás mellett megszünteti. A legújabb s legelnyújtottabb folyásból szervezett és biztos gyógyulást remélhetnek. Férfinak kor. 2.72. nőnek 3 kor. 54 fill. bekioldása után barmetve küldték. Készlettel: Kollon L. Korona. Baktár: Török József gyógyszerár, Budapest, Király-utca 12 és a legújabb vidéki gyógyszerárakban is kapható. — Titkosítás mellőlki Papp gyógyszerész Tiszszentimre, Fő-utca 5. szám.

Kövérseget

megszüntet azonnal és gyorsan, ártalmatlanul. Ajánlatok: Thieles souvénirt teja. Kétféle elismerés. Csomagja 2 korona (vidékre 2 kor. 50 fill.) köld: Török József, gyógyszerár Budapest, Király-utca 12. szám.

Veszek és eladok

szőlőhárból kiváltott arany ezüst tárgyakat. Eladok ezüst ezüst-ékszereket 8/5 krért. Gítkandóle vagy más ezüsttűmet 6 krért. Arany gyűrűket 3/5 krért. 10. 50. 100. 200. 300. 400. 500. 600. 700. 800. 900. 1000. 1100. 1200. 1300. 1400. 1500. 1600. 1700. 1800. 1900. 2000. 2100. 2200. 2300. 2400. 2500. 2600. 2700. 2800. 2900. 3000. 3100. 3200. 3300. 3400. 3500. 3600. 3700. 3800. 3900. 4000. 4100. 4200. 4300. 4400. 4500. 4600. 4700. 4800. 4900. 5000. 5100. 5200. 5300. 5400. 5500. 5600. 5700. 5800. 5900. 6000. 6100. 6200. 6300. 6400. 6500. 6600. 6700. 6800. 6900. 7000. 7100. 7200. 7300. 7400. 7500. 7600. 7700. 7800. 7900. 8000. 8100. 8200. 8300. 8400. 8500. 8600. 8700. 8800. 8900. 9000. 9100. 9200. 9300. 9400. 9500. 9600. 9700. 9800. 9900. 10000. 10100. 10200. 10300. 10400. 10500. 10600. 10700. 10800. 10900. 11000. 11100. 11200. 11300. 11400. 11500. 11600. 11700. 11800. 11900. 12000. 12100. 12200. 12300. 12400. 12500. 12600. 12700. 12800. 12900. 13000. 13100. 13200. 13300. 13400. 13500. 13600. 13700. 13800. 13900. 14000. 14100. 14200. 14300. 14400. 14500. 14600. 14700. 14800. 14900. 15000. 15100. 15200. 15300. 15400. 15500. 15600. 15700. 15800. 15900. 16000. 16100. 16200. 16300. 16400. 16500. 16600. 16700. 16800. 16900. 17000. 17100. 17200. 17300. 17400. 17500. 17600. 17700. 17800. 17900. 18000. 18100. 18200. 18300. 18400. 18500. 18600. 18700. 18800. 18900. 19000. 19100. 19200. 19300. 19400. 19500. 19600. 19700. 19800. 19900. 20000. 20100. 20200. 20300. 20400. 20500. 20600. 20700. 20800. 20900. 21000. 21100. 21200. 21300. 21400. 21500. 21600. 21700. 21800. 21900. 22000. 22100. 22200. 22300. 22400. 22500. 22600. 22700. 22800. 22900. 23000. 23100. 23200. 23300. 23400. 23500. 23600. 23700. 23800. 23900. 24000. 24100. 24200. 24300. 24400. 24500. 24600. 24700. 24800. 24900. 25000. 25100. 25200. 25300. 25400. 25500. 25600. 25700. 25800. 25900. 26000. 26100. 26200. 26300. 26400. 26500. 26600. 26700. 26800. 26900. 27000. 27100. 27200. 27300. 27400. 27500. 27600. 27700. 27800. 27900. 28000. 28100. 28200. 28300. 28400. 28500. 28600. 28700. 28800. 28900. 29000. 29100. 29200. 29300. 29400. 29500. 29600. 29700. 29800. 29900. 30000. 30100. 30200. 30300. 30400. 30500. 30600. 30700. 30800. 30900. 31000. 31100. 31200. 31300. 31400. 31500. 31600. 31700. 31800. 31900. 32000. 32100. 32200. 32300. 32400. 32500. 32600. 32700. 32800. 32900. 33000. 33100. 33200. 33300. 33400. 33500. 33600. 33700. 33800. 33900. 34000. 34100. 34200. 34300. 34400. 34500. 34600. 34700. 34800. 34900. 35000. 35100. 35200. 35300. 35400. 35500. 35600. 35700. 35800. 35900. 36000. 36100. 36200. 36300. 36400. 36500. 36600. 36700. 36800. 36900. 37000. 37100. 37200. 37300. 37400. 37500. 37600. 37700. 37800. 37900. 38000. 38100. 38200. 38300. 38400. 38500. 38600. 38700. 38800. 38900. 39000. 39100. 39200. 39300. 39400. 39500. 39600. 39700. 39800. 39900. 40000. 40100. 40200. 40300. 40400. 40500. 40600. 40700. 40800. 40900. 41000. 41100. 41200. 41300. 41400. 41500. 41600. 41700. 41800. 41900. 42000. 42100. 42200. 42300. 42400. 42500. 42600. 42700. 42800. 42900. 43000. 43100. 43200. 43300. 43400. 43500. 43600. 43700. 43800. 43900. 44000. 44100. 44200. 44300. 44400. 44500. 44600. 44700. 44800. 44900. 45000. 45100. 45200. 45300. 45400. 45500. 45600. 45700. 45800. 45900. 46000. 46100. 46200. 46300. 46400. 46500. 46600. 46700. 46800. 46900. 47000. 47100. 47200. 47300. 47400. 47500. 47600. 47700. 47800. 47900. 48000. 48100. 48200. 48300. 48400. 48500. 48600. 48700. 48800. 48900. 49000. 49100. 49200. 49300. 49400. 49500. 49600. 49700. 49800. 49900. 50000. 50100. 50200. 50300. 50400. 50500. 50600. 50700. 50800. 50900. 51000. 51100. 51200. 51300. 51400. 51500. 51600. 51700. 51800. 51900. 52000. 52100. 52200. 52300. 52400. 52500. 52600. 52700. 52800. 52900. 53000. 53100. 53200. 53300. 53400. 53500. 53600. 53700. 53800. 53900. 54000. 54100. 54200. 54300. 54400. 54500. 54600. 54700. 54800. 54900. 55000. 55100. 55200. 55300. 55400. 55500. 55600. 55700. 55800. 55900. 56000. 56100. 56200. 56300. 56400. 56500. 56600. 56700. 56800. 56900. 57000. 57100. 57200. 57300. 57400. 57500. 57600. 57700. 57800. 57900. 58000. 58100. 58200. 58300. 58400. 58500. 58600. 58700. 58800. 58900. 59000. 59100. 59200. 59300. 59400. 59500. 59600. 59700. 59800. 59900. 60000. 60100. 60200. 60300. 60400. 60500. 60600. 60700. 60800. 60900. 61000. 61100. 61200. 61300. 61400. 61500. 61600. 61700. 61800. 61900. 62000. 62100. 62200. 62300. 62400. 62500. 62600. 62700. 62800. 62900. 63000. 63100. 63200. 63300. 63400. 63500. 63600. 63700. 63800. 63900. 64000. 64100. 64200. 64300. 64400. 64500. 64600. 64700. 64800. 64900. 65000. 65100. 65200. 65300. 65400. 65500. 65600. 65700. 65800. 65900. 66000. 66100. 66200. 66300. 66400. 66500. 66600. 66700. 66800. 66900. 67000. 67100. 67200. 67300. 67400. 67500. 67600. 67700. 67800. 67900. 68000. 68100. 68200. 68300. 68400. 68500. 68600. 68700. 68800. 68900. 69000. 69100. 69200. 69300. 69400. 69500. 69600. 69700. 69800. 69900. 70000. 70100. 70200. 70300. 70400. 70500. 70600. 70700. 70800. 70900. 71000. 71100. 71200. 71300. 71400. 71500. 71600. 71700. 71800. 71900. 72000. 72100. 72200. 72300. 72400. 72500. 72600. 72700. 72800. 72900. 73000. 73100. 73200. 73300. 73400. 73500. 73600. 73700. 73800. 73900. 74000. 74100. 74200. 74300. 74400. 74500. 74600. 74700. 74800. 74900. 75000. 75100. 75200. 75300. 75400. 75500. 75600. 75700. 75800. 75900. 76000. 76100. 76200. 76300. 76400. 76500. 76600. 76700. 76800. 76900. 77000. 77100. 77200. 77300. 77400. 77500. 77600. 77700. 77800. 77900. 78000. 78100. 78200. 78300. 78400. 78500. 78600. 78700. 78800. 78900. 79000. 79100. 79200. 79300. 79400. 79500. 79600. 79700. 79800. 79900. 80000. 80100. 80200. 80300. 80400. 80500. 80600. 80700. 80800. 80900. 81000. 81100. 81200. 81300. 81400. 81500. 81600. 81700. 81800. 81900. 82000. 82100. 82200. 82300. 82400. 82500. 82600. 82700. 82800. 82900. 83000. 83100. 83200. 83300. 83400. 83500. 83600. 83700. 83800. 83900. 84000. 84100. 84200. 84300. 84400. 84500. 84600. 84700. 84800. 84900. 85000. 85100. 85200. 85300. 85400. 85500. 85600. 85700. 85800. 85900. 86000. 86100. 86200. 86300. 86400. 86500. 86600. 86700. 86800. 86900. 87000. 87100. 87200. 87300. 87400. 87500. 87600. 87700. 87800. 87900. 88000. 88100. 88200. 88300. 88400. 88500. 88600. 88700. 88800. 88900. 89000. 89100. 89200. 89300. 89400. 89500. 89600. 89700. 89800. 89900. 90000. 90100. 90200. 90300. 90400. 90500. 90600. 90700. 90800. 90900. 91000. 91100. 91200. 91300. 91400. 91500. 91600. 91700. 91800. 91900. 92000. 92100. 92200. 92300. 92400. 92500. 92600. 92700. 92800. 92900. 93000. 93100. 93200. 93300. 93400. 93500. 93600. 93700. 93800. 93900. 94000. 94100. 94200. 94300. 94400. 94500. 94600. 94700. 94800. 94900. 95000. 95100. 95200. 95300. 95400. 95500. 95600. 95700. 95800. 95900. 96000. 96100. 96200. 96300. 96400. 96500. 96600. 96700. 96800. 96900. 97000. 97100. 97200. 97300. 97400. 97500. 97600. 97700. 97800. 97900. 98000. 98100. 98200. 98300. 98400. 98500. 98600. 98700. 98800. 98900. 99000. 99100. 99200. 99300. 99400. 99500. 99600. 99700. 99800. 99900. 100000.

FŐVÁROSI ORFEUM

VI. Nagymező-utca 17.

Thelissen
11 éves begodművész
Kaiser György,
berlini Metropole-színház tagja,
The great Weiland,
komikus-zenész,
továbbá 14 attrakció.

Az előadás esti 8 órákor kezdődik.
A félkerben reggeli 5 óráig VORÓS ELEK cigányzene-kara hangverseny.

ERZSÉBET SZANATORIUM

sorsjegyeknek részleltetésre való előadásához szükséges kértékek